Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ [illegible] — SIX PAGES — NGÀY THỨ NĂM 25 JUILLET 1929. — NGÀY 19 THÁNG SÁU, NĂM KỈ-TỊ — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ [illegible]

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

GIÁ BÁO
ĐÔNG-PHÁP
Một năm .... 12$00
Sáu tháng 6.50
Ba tháng 3.50
Bán lẻ mỗi số .... 0$05

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Nhà báo ở đàng Lucien Mossard số 13 (gần trường-học Taberd). — SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ
Gởi dây thép đề: LUCTINH-SAIGON
Dây thép nói kêu: Số 203-Saigon

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.
Bài đăng báo thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ nhiệm.

Lời rao thương mãi tính giá rẻ:
Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp-Quốc
Davignon, Bourdet & Cie
9, rue Tronchet — Paris (VIIIe)

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
No [illegible]

QUINQUINA
COUSIN

HÀI-VĂN

Người chưa phải là tay có đạp nghề làm ruộng, thì khoan bàn đến việc canh-nông; người chưa phải là tay có nếm đạo đi buôn, thì chớ vội luận đến cuộc thương trường. Nếu cố luận cố bàn thì ắt không khỏi phải sai, mà dầu không sai thì cũng là câu bàn luận mượn, chớ không phải là thật-tế, tự đem cái kiến-thức chứa-chan của mình ra.

Huống chi là đến văn-chương, mình chưa phải là mặt sành về nghề văn, thì dám đâu đem văn chương mà nghị-luận. Thật ra thì mình còn cần phải luyện tập và học hỏi thêm là hơn; còn sự cao thâm trọng đại ấy nên dành để cho các đấng văn-hào.

Biết vậy nên tôi chẳng dám động nói đến văn-chương, chỉ lấy thiển-kiến mà bàn-phiếm về hai chữ «*Hài-văn*» để cùng trong văn-giới thử nghiệm xét, nếu có chỗ sai lầm, mong âu chỉ giáo lại cho.

Trải xem qua văn-chương thì thấy thật có nhiều lối, nhiều cách. Lại trong những lối, cách ấy tùy ở cái thần-bút của mỗi người. Người thì viết văn nghiêm nghị, người thì viết văn câu-kỳ, người thì viết văn bóng-bảy chải-chuốt, người thì viết văn chơn-thật tự-nhiên, cũng có người chuộng ở câu văn sầu-cảm nỉ-non, người vụ ở giọng văn hùng-hồn khí-tượng. Ngoài ra những lối, cách văn ấy, văn lại còn có hai cái chất là văn tươi-tỉnh, văn khô-khan; thêm nữa là văn nhu-nhã hiền-từ, văn cộc-cằn lỗ-mãng. Rốt hết lại còn có một điệu văn riêng là «Hài-văn.»

«Hài-văn» là văn gì? Là văn hài-hước, trong có cái ý bỡn-cợt, đọc rất vui tai. Về điệu văn hài-hước khó hay là dễ hành văn? Nếu nói khó thì chắc phần nhiều chẳng ai tin, mà muốn nói dễ thì vị tất đã là thiệt dễ. Song cứ như cái thiển-ý của tôi thì điệu văn ấy thật khó; nếu không phải là người có cái tài riêng tự nơi thần-bút. Ấy là ý tôi muốn nói điệu «Hài-văn» ấy không phải cứ mỗi ai biết làm văn là có thể muốn mà được, khá-giả là cần phải chuyên luyện tập thì họa chăng có được mảy may. Nên nói cho đúng ra thì văn chương, bất-cứ là về điệu nào, lối nào, cái khó của nó chẳng khác nào cái điệu lối nhăn mày của nàng Tây-Thi khi đau bụng. Tây-Thi khi đau bụng nhăn đôi mày trông thật đẹp, ấy là nhờ ở cái sắc đẹp tuyệt-vời của Tây-Thi, cái duyên gái tự-nhiên của trời cho Tây-Thi mà được; chớ nào phải cứ là hễ con gái muốn cho trông được đẹp thì nhờ ở khi đau bụng đặng nhăn đôi mày.

Tôi tỏ thật rằng, cũng có nhiều lúc tôi chuộng cái điệu văn hài-hước ấy lắm, muốn giúp vui độc-giả và luyện tập lấy nghề mình, cũng bắt chước Tây-Thi mà thử giả tuồng đau bụng, song khó quá, có nếm thử cái sự giả tuồng ấy rồi mới biết thật là lấy làm khổ tâm. Một bài bắt chước Tây-Thi đau đụng viết ra, cái nỗi khó khăn bằng ba bài viết tự nhiên do nơi thần bút. Chẳng cần nói chi muốn viết cho đúng điệu hài-văn, cái khó đã đành; chỉ nói một bài giả khùng giả ngộ, viết pha lửng mà chơi (1) cũng chẳng dễ gì.

Thế nhưng mà có nhiều người lầm tưởng, cho rằng điệu hài-văn là văn nói đùa nói bỡn, văn diễu cợt như mấy anh Hề trên sân khấu, vụ cho được cái tiếng là đọc đến phải tức cười nôn ruột là đủ, nên gọi dễ lắm. Chớ không ngờ rằng điệu văn hài hước có cái ý-nghĩa khác, không thể cùng được với lối văn pha lửng, đùa bỡn, diễu cợt như mấy anh Hề, đụng đâu nói xàm đó cho người ta cười ra nước mắt. Lối đó thật là dễ! Nói xàm mà khó cái nỗi gì?

Văn hài-hước có ý-nghĩa hay không? Cần phải có lắm! Chẳng những cần phải cho có mà thôi còn phải cần cho được sâu-xa thâm-thúy. Cái sâu-xa thâm thúy đó là cái chỗ khiến cho độc-giả nghĩ đến mà phải thầm tức cười. Trong cái tức-cười ấy, không phải tại nơi mình nói diễu cợt mà tức-cười, mà chính là nhờ ở cái ý-tứ và câu văn có chiều hài-hước của mình vậy.

Gia-dĩ, điệu hài-văn cũng có cái giá-trị cao lắm. Tuy nhiên mới xem thì chẳng qua là một bài nói hài-hước cho vui, song trong cái vui ấy xét cho ra thì chan-chứa những giọng biếm đời. Nên có nhiều khi vì đọc một bài hài-văn mà lắm người phải sượng mặt. Vui thì thật là vui, mà cái vui có lẫn vào cái thẹn.

Dường ấy, điệu hài-văn có phải là một điệu dễ viết chăng? Nếu người không phải có cái tài riêng ấy có thể muốn viết là được ngay chăng?

Nên nói cho thật ra, người viết về điệu văn ấy mà cho được tiếng là đúng-đắng thì trong văn giới ta ít có lắm. Chỉ có gần đây, xin cứ lấy lòng thành thật ra mà nói, đúng-đắng cũng không thì chưa dám đoán quyết, cái điệu văn ấy mà muốn cho là được, đáng gọi hay thì thấy có ông cuồng-sĩ Thất-Lang và Nhị-Lang nào đó. Song Thất-Lang mà là Thất-Lang khi ở Đông-pháp Thời-Báo cũ kia, chớ Thất-Lang lúc sau nầy xem thế cũng mất thần-khí nhiều. Có lẽ tại nhiều năm quá nên lục chăng?

Thế mới biết viết văn hài-hước chẳng phải dễ gì!

Nên chăng do ở thần-bút của mình. Đừng quá ham quá muốn mà ra tuồng chị Chung-vô-Diệm nhăn mày, giả Tây-Thi đau bụng.

LÊ-QUANG-VĂN.

(1) Những bài ký tên Liệt-Hải.

MUỐN TRÁNH

Hồng-nhan bạc-mạng

Phải thế nào?

Người ta thường cho đàn-bà là bạc-mạng. Phần nhiều nhà thi sĩ Đông Tây đều công nhận cái thuyết nầy, hễ tả đến mỹ nhân là nói đến bạc-mạng.

Lấy biện-tình xã-hội nước ta mà xét thì câu «Hồng nhan bạc mạng» hình như đúng lắm. Tại làm sao mà đúng? Quả gái hồng nhan sanh ra là phải chịu số kiếp bạc-mạng chăng? Hay là gái hồng-nhan tự mình gây ra kiếp bạc-mạng cho mình?

Bảo rằng đàn-bà hay phải chịu số kiếp bạc mạng là không đúng, vì sao? Đàn-bà cũng như đàn-ông, sanh ra đời cũng đủ quyền lợi như nhau, có ăn phải có làm, không có thể ngồi dưng mà trông vào kẻ khác được. Người nào làm việc nhiều thì được sung sướng, người nào làm biếng thì phải chịu khổ sở. Ở đời chỉ có cuộc hạnh phước do tay mình gây ra mới thật là chân hạnh phước mà thôi. Ta trông thấy gái hồng-nhan khổ sở cũng nhiều nhưng sung sướng cũng không phải là ít. Vậy cái thuyết nói rằng «gái hồng-nhan phải chịu số kiếp bạc-mạng» là một thuyết sai vậy.

Ở đời nầy mà còn tin đến cái thuyết số phận, tưởng cũng là một sự kỳ thay!

Vậy thì có phải người hồng-nhan tự gây ra cái số kiếp bạc-mạng cho mình chăng? Quả có như thế thật. Ở đời, người nào chịu trách nhiệm công việc người ấy, sung sướng khổ sở đều tự như ta cả. Phần nhiều gái hồng-nhan thì hay bạc-mạng, là vì hạng người nầy phần nhiều sanh trưởng vào nhà phú quí, chỉ sớm hôm lo trau dồi trang điểm, chải cái đầu sao cho mướt, đánh cái mặt sao cho xinh, không lo gì đến việc làm ăn đến chức nghiệp để đề-phòng những sự không may ở đời xảy ra. Gặp khi cửa nhà sa sút, chồng con bất lợi, không tìm được cách gì sanh nhai, không đủ sức chống chọi với đời, đành phải chịu mòn mỏi tháng ngày trong vòng trầm luân hắc ám, rồi bảo là số bạc-mạng, kiếp đoạn trường thì tin sao được.

Các bà, các cô muốn tránh cái tiếng «hồng nhan bạc-mạng» thì nên tự lập lấy thân, đừng theo thói thường tình là ỷ lại vào chồng, vào con mà nhiều khi lúng túng.

Dời ngày lễ táng quan Đốc-phủ Phạm-văn-Tươi

Cuộc tang-lễ quan Đốc-phủ Phạm-văn-Tươi hôm nay đã định lại như sau nầy:

Bữa thứ hai 29 Juillet, đúng 6 giờ sáng thì linh-cữu dời về tới Saigon tại nhà-thờ Đức-Bà. Qua 7 giờ, sau khi làm lễ xong thì phát-hành thẳng đến Đất-thánh Tây an-táng.

Các quan-chức, các thân bằng cố-hữu, xin lưu ý giùm.

TRUNG-NGA ĐẠI CHIẾN

Tôi nói vậy, còn. . . . . . làm rộn một hồi, rồi. . . . . . huề!

Theo bài-luận trong số bữa qua, Nga Sô-Việt làm dữ dọa hăm Trung-huê chơi, vậy thôi, chớ không dám đánh; vì ba cớ làm cho Nga sụt-sùi:

1° Nga bạch-chủng bất phục;

2° Nhựt-bổn;

3° A-lê-măn.

Sụt sùi vậy mà cũng ráng bậm môi nói cứng, không chịu cho nước nào giải hòa, mà cũng không chịu cho hội Vạn-quốc phân xử. Như Pháp quốc, ông Briand, vì nhơn loại vị sanh mạng, mượn cam ngôn mỹ từ mà khuyên lơn hai nước kiên-nhẫn. Trung-huê, vẫn thiện ngôn tắc bái, sai sứ đến tạ ơn ông Briand; còn Nga Sô-Việt, đã không biết nghe lời phải, lại làm hơi bán-rẩy; cứ nói việc bất hòa của hai nước để hai nước tính với nhau thôi, không chịu nước nào chen lộn.

Nga Sô-Viết tẩy chay trà Tàu. Mỗi năm Nga tiêu-thụ trà Tàu giá cũng chừng mười-lăm triệu đồng «roubles». Nga tẩy-chay mua trà nước khác. Trong ý Nga tưởng Trung-huê rún chăng?

Rún chăng chưa biết, mà đã thấy Nga la «Ma-tà» tở mở! Nghe nói chiếc «Falke» tàu A-lê-măn bên nước Pologne, đậu tại bến Gydina, đã dở neo, chở thuốc-đạn vập một tàu, chở qua cho Trung huê quốc. Nga la «mả-tà!»

Nga la om như vậy, thì báo A-lê-măn phải diệc huyền chớ sao. Báo A-lê-măn nói chiếc tàu Falke dở neo chạy qua Hồng-mao, chớ chẳng phải qua Trung huê quốc.

Báo A-lê-măn diệc huyền thì diệc chớ không có lửa làm sao có khói; chớ đâu có sủa lỗ không.

Việc A-lê-măn chở thuốc đạn cho Trung-huê, thì Nga la lên; còn Nhựt-bổn cản binh Trung-huê, cớ sao Nga không nói tới?

Tin điển Nhựt-bổn ngày 23-7 báo rằng:

«Đường xe-lửa Nam Mản-châu, «giao cho Nhựt theo tờ hòa năm «1906, nay Mản-châu bất hòa với «Nga, Nhựt-bổn lại hạ lịnh truyền «cho sở xe-lửa ấy, không những «không chở binh lính và súng-ống «thuốc gì của Trung-huê thôi, mà «hành-khách, đi có khí-giới tùy «thân, cũng là đừng chở.»

Dường ấy chẳng là Nhựt-bổn vị Nga Sô-Việt, phụ tình Trung-huê quốc chăng?

Tôi chẳng tưởng vậy, mà tôi tưởng cho là kế của Nhựt-bổn, giả ý binh Nga cho Nga được lừng xốc tới; ký trung Nhựt vị Mản châu, mà giả ý phụ Mản-châu, đặng thoi Nga cho nặng.

Tuy vậy mà Nhựt-bổn cứ nói: Không có giặc: làm gì hai nước cũng hòa an. Như tin Bắc-kinh ngày 23-7 nói rằng:

«Tin Nhựt-bổn báo rằng thế Nga «Sô-Việt đã diệu lần nhiều lắm. Làm «gì rồi đây, hai nước Trung Nga «cũng hòa với nhau, song không chịu «để nước nào chen vào đứng giải!» Mô-phật.

LÂM VĂN-NGỌ.

Đẻ song thai

Một đứa trắng, một đứa đen

Một tờ báo bên Pháp mới đây có đăng tin một người đàn bà Á-rập ở tại thành Bagdad đẻ một lần hai đứa con trai, một đứa thì da đen, một đứa da trắng. Người chồng ghen người vợ có ăn nằm với một người tây nên mới đẻ thêm một đứa da trắng! Rồi gây nên việc kiện-thưa để bỏ.

Tòa giao vụ nầy cho các thầy-thuốc nghiệm coi vì sao mà người đàn bà ấy đẻ song thai một đứa da trắng một đứa da đen. Các thầy-thuốc xét nghiệm, nhưng không dám quyết đoán được tự sao.

Người ta thuật chuyện rằng ở thế kỷ 8 bên Anh-quốc có cô Charles Towa đẻ song thai, một đứa thật là người Anh vì da trắng đỏ tóc hoe, còn một đứa thì là mọi da đen, trắng trợt, môi dày. Sau rồi cô Charles Towa thú rằng trong một ngày cô ta ăn nằm với chồng rồi lén với một đứa đày tớ là dân da đen người xứ Phi-châu (Afrique).

Từ đó mấy ông lương y nghiệm coi tại làm sao người đàn bà ấy đi lại với hai người trong một ngày và đậu hai thai. Chắc rằng ngày ấy trong tử cung người đàn bà có hai trứng đến kỳ chịu thai...

Không khác nào loài chó mèo cùng loài thú vật khác, một lần thọ thai được năm mười con.

Cũng có tin trong năm 1821 ở Gade-loupe một người đàn bà da đen đẻ một lượt hai đứa con: một đứa da đen còn một đứa lai tây, chắc người đàn bà nầy cũng ăn vụng như người đàn bà thuật trước kia. Ông giáo sư Magnus có bắt hai giống thỏ trắng và đen rồi dùng khoa học mà thí nghiệm, ông lấy tinh-khí của hai con thỏ đực khác giống mà cho vào hai cái trứng trong tử cung con thỏ cái đang đúng kỳ chịu đực. Con thỏ cái thọ thai, đến khi đẻ thì có hai con thỏ khác giống (một con đen một con trắng).

Nếu lấy cuộc thí nghiệm của ông Magnus tức nhiên người đàn bà nào đẻ song thai hai đứa con khác màu da (trắng, đen, vàng, đỏ) là tại có chồng mà ngoại tình hết sao? Không, cũng có nhiều khi bởi người đàn bà in trí bậy bạ mà sanh đẻ như vậy nữa. Như chuyện một người đàn bà Pháp kia có chồng cũng người Pháp mà đẻ một đứa con da đen giống hệt người da đen bạn hữu với chồng mình. Chồng ghen kiện li dị vì nghi vợ sanh tâm ngoại tình với người bạn ấy. Rồi mới rõ người da đen ấy không có dương vật không làm sao ăn nằm với người đàn bà ấy được thì có đâu thọ thai.

Ông giác-sư Jules Amar luận về đàn bà đẻ song thai như vầy: Đẻ song thai hai đứa đều là trai hay là gái là khi nào hai cái trứng đậu thai ở trong tử cung dính nhau rồi rách vỏ chia hai mà làm ra một cái trứng. Thường hai người sanh bởi song thai như thế thì diện mạo giống hệt nhau cho đến tánh tình cũng giống nữa.

Trong năm rồi ngày 14 Septembre 1928 có hai chị em bà kia đẻ song thai đồng chết một lượt vì một chứng binh trong một giờ tại San-Vicento, hưởng thọ 60 tuổi. Hai bà nầy mặt mày giống nhau lắm mà hai tánh tình cũng như nhau.

Còn đẻ song thai mà hai người một trai một gái, hoặc diện mạo tánh tình không giống nhau là do hai trứng trong tử cung khi đậu thai rời rạt không dính nhau.

Sự sinh-hoạt của loài người

Trong quyển sách nhan đề là «cách sinh hoạt» của ông Nobain soạn, ông có nói một đoạn như sau nầy: «Tôi dùng máy điện thoại trên bàn mà viết, một tay tôi ấn cái máy vô-tuyến-điện. Cách sinh hoạt ngày nay không biết vì các máy móc ấy thành ra dễ-dàng hay khó khăn? Không biết các người thượng cổ ăn lông ở lỗ cách sinh hoạt có được như ý bằng chúng ta ngày nay không.

Đem cách sinh-hoạt ngày trước so sánh với cách sinh hoạt ngày nay, thì cách nào sướng hơn? Về phương diện nầy, có hai vấn đề phải bàn đến. Vấn đề thứ nhất là: «sự tiến hoá có làm cho chúng ta sung-sướng không?» Còn vấn đề thứ hai là vấn đề của hạng người bi quan hoặc lạc quan đối với cách sinh-hoạt.

Ông Brunelière là một người thờ chân-lý, ông tin ở thuyết «tiến hóa» ông cho rằng sự tiến hóa là kết quả của chủ nghĩa bi quan đối với nhân thế. Ông nói rằng: «đời nào nhân-loại cũng còn thấy có chỗ khuyết điểm phải hết sức thay đổi luôn mới được» câu nói ấy không gì đúng bằng.

Người đời thượng-cổ cũng không sướng hơn cũng không khổ hơn chúng ta. Người thượng-cổ ăn khỏe hơn và sức vóc to lớn hơn chúng ta thật, nhưng thường thường lại không có ăn, không có mặc, phải chịu nhiều nỗi đói rét. Cho nên họ phải chế ra khí-giới để săn bắn, áo quần để mặc. Từ lúc ấy đến bây giờ chúng ta vẫn theo gương người thượng-cổ mà làm cho các đồ dùng thêm tinh xảo ra.

Hạng người giữ chủ nghĩa lạc-quan lại công-nhận thuyết tiến-hóa. Họ cho rằng: «Hôm nay hơn hôm qua, ngày mai hơn ngày nay».

Hay thuyết trên nầy xét kỹ ra thì chỉ trái nhau về bề ngoài mà thôi. Hạng người giữ chủ-nghĩa lạc-quan thì kỳ ức những sự «kết quả». Hạng người giữ chủ-nghĩa bi-quan về phái ông Brunelière thì nghiên-cứu các lý do của những sự kết quả ấy, tức là nghiên-cứu sự tiến hóa vậy, vì rằng đã nghiên-cứu các lý do những sự kết quả ấy, khi nào nhận biết một việc gì không thích hợp thì phải lo mà cải cách, tức cũng như là mưu việc tiến-hóa vậy.

Nói tóm lại, từ thuở có nhân loại đến ngày nay, người ta đều theo đuổi có một mục-đích là sự mưu cầu hạnh phúc vậy. Người ta lúc sinh-thời không được hưởng hạnh-phúc thì ước mong được hưởng hạnh-phúc sau khi hết kiếp trần-thế và người ta bao giờ cũng hết sức làm cho đạt tới mục đích.

Ở đời, nào là công phu, nào là hi-vọng! Cái công-phu ấy, cái hi-vọng ấy là tánh tự nhiên của loài người. Trong bài thơ của nhà đại thi-hào Sully Prudhomme tả các cô Danaides đứng trước thùng rượu trông thấy vơi dần, có câu rằng:

«Thần hi-vọng bảo các cô rằng: «Các chị em ơi, ước gì chúng ta được bắt đầu lại».

Nhà thi-sĩ kết luận bài thơ Danaides nói rằng: Một cô trẻ tuổi còn chứa chan hi-vọng nói rằng: «Được, chúng ta có thể bắt đầu lại! Nhưng trước hết chúng ta xem có nút được thùng rượu lại không?»

Rồi cô ta hết sức nút, nút mãi, cái thùng kia vẫn chảy, nhưng nút được nào hay nút ấy.

Các bạn đọc-giả nên biết rằng đó là gồm đủ lịch-sử loài người, gồm đủ cách sinh-hoạt của loài người vậy.

B. Đ. P.

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN THỨ VI (cuốn chót)

HỒI THỨ VIII

(Tiếp theo)

Monte-Cristo mới tiếp : « Bô, thầy không ? Tan chưng sợ còn gì mà chôi. Rõ ràng tức-ha muốn ủy mình. Mo-Ren tính tão như thường, mặt không đổi sắc, trơ mắt ngó Monte-Cristo mà đáp rằng :

« Ừ, tôi muốn vậy rồi sao ? Cang gì tới Ngài ? Ước như tôi muốn mượn súng ủy mình tôi, ai lại có quyền gì ngăn-cản tôi sao ? Ước như có ai theo ngăn-cản, tôi tỏ thật nỗi niềm tâm sự của tôi cho mà nghe rồi, ai còn nữ lòng nào cản tôi ? Tôi nói : Tôi ngăn ngầm việc đời, hết âu thế sự, vì nỗi tự lầm đứt ruột, chẳng còn biết sống là vui ; một thác là xong, thị-phi xa lánh. Ai có thương tôi thì để cho tôi tự-vẫn, họa may nhờ suối vàng rửa sạch nợ tình chăng ; sống lâm chiếc ảm cảnh, người đương-gian, chưa hiệp lại tan, ngặt ngưỡng một mình như ngày như đại. Nghe tôi kể hết nỗi niềm tâm sự của tôi rồi ai cho rằng tôi chết là quấy nữa thôi ? Ai còn muốn dày-đọa thân tôi, nên theo mà ngăn-cản ? Như ngài đây, ngài nghe rõ vậy rồi, ngài còn nớ đa nào theo mà ngăn cản tôi nữa chăng ?

Nghe Mo-Ren kể hết nỗi-niềm và hỏi lòng mình có nữ, tức thì Monte-Cristo đáp cách nghiêm-nhiên mà rằng :

« Sao lại không nữ ! Tôi quyết chẳng để tức-hu ấy mình. »

Mo-Ren dần lòng không động nữa, vì nư giận đã tràn hông, bèn trợn mắt đứng mày ngó sừng Monte-Cristo mà hỏi gằn : « Ngài ! Ngài dám cản tôi ! Tôi tưởng người như ngài vậy chẳng còn mặt-mũi nào đám ngó ngay tôi, không để ngài cản đám tôi đây nói những đều phi lý. Tôi khá khen cho ngài lắm đó ! Ngài nghi đó coi ngài đã đem chuyện phinh-phớ ma gạt lòng tôi, ngài nói vân nây thế kia, hứa lấy đăng làm cho tôi phải tin mới ra nông-nổi ; hằng chẳng vậy, tôi lâm theo ý tôi, theo lời nguyện ước của tôi với Hoa-lân-Tin, dầu tôi cứu tử huờn sanh nàng không đặng đi nữa, thì nàng cùng, trong lúc chia cách âm-dương, tóc-tơ phận rẽ — nàng cùng nâm trên tay tôi mà nhắm mắt. Tại nơi ngài khoe hay khoe giỏi, khoe mình có phép thần-thông, ngài khoe ngài biến hóa vô cùng, đoạt quyền tạo-hóa ; ngài nói dóc cho hết sức rồi ngài để cho Hoa-lân-Tin chết, bị độc dược ngài cùng không có thuốc giải giùm ; ngài thật là tệ vô cùng, ngài giả thương tôi mà dê hại. . . .

Mo le-Cristo. — Ủa ! Tức-ha nói sao vậy ?

Mo Ren. — Nói sao ! Tôi nói thiệt chớ nói sao ! Thì ngài khi nãy bảo tôi, lấy lòng ngay thật mà đãi nhau, mựa đừng giấu-diếm ; hãy giờ tôi đem hết ruột gan, trải hay tâm sự thiệt của tôi cho ngài nghe, ngài lại lấy lâm lạ mà hỏi tôi nói sao vậy chớ Ngài thật là tệ ! Ngài thật là người vô lễ vô tình. Trong lúc ngài vỗ vai tôi tại đất thành, tôi nghi chuyện đã đi lỡ rồi thì thôi, không nói cho mích lòng ngài, nên tôi lấy cam ngôn mỹ từ mà đáp êm ; cho đến khi tôi về nhà tôi, đóng cửa ở trong phòng như người dưới mồ, ngàn thu an giấc, ngài tới ngài phá cửa xông vào, tôi cùng bóp-bụng, để cho ngài vào, không dám tiếng chi ; ngài thấy để vậy, ngài nghi cho tôi không b ết gì, nên ngài làm thời quá. Ngài dám lục thư của tôi, kiếm đều ngăn-trở tôi, phinh-phớ tôi, làm cho tôi phải xót đa đau lòng, xôn-xang tơ kim nhàm muối xoát. Tôi tưởng đến giờ nầy đây, tôi chẳng còn phải chịu sự đau-đớn gì ; nên tôi nói thật với ngài, là người ân-nhân của tôi, là người ra tay cứu thế, theo như lời ngài phỉnh, tôi xin ngài : « Hãy an tâm, đề mà coi một người bạn-hữu của ngài tự vẫn ! »

Dứt lời, Mo-Ren nheo miệng cười cay, rồi nhảy lại hai tay chụp súng.

Monte-Cristo hai mắt lườm-lườm ngó Mo-Ren như người giữ thế, nên khi Mo-Ren mới chừa-vừa nhảy tới, Monte-Cristo với tay đề mấy cây súng cứng-ngắt rồi chỉ Mo-Ren mà nói lớn rằng :

« Người muốn chết, mà ta không cho người chết, thì sao ?

Mo-Ren vả nhảy tới chụp lấy súng một lần nữa, và nói :

« Thì ngài giỏi thì cản tôi !

Mon e Cristo. — Không biết giỏi dở gì hết, mà ta có đủ sức ngăn cản ngươi !

(*hai tiếp*)

Bánh Bông lang trái Nhu, có Beurre, có Vanille thiệt ngon. Năm cắt (0$50) một chục.

Xin mua tại hàng Bánh Quấc-Nữ số 98 đường La Grandière. Ở xa mua nhiều gởi colis postal cũng được.

Cơ-quan hội Nam-kỳ kỹ-nghệ thương-mại

Mấy lời bình luận của ông Phạm-hạ-Huyền Tri-sự Nghị-viên

ĐI BƯƠN VỚI THƯƠNG NƯỚC

Muốn cho nước mạnh phải nên chấn khởi nghề buôn

Một nước cũng vậy, trong khi vận nước gặp cơn ngụy-biến, những bực tài cao, chí lớn, hi-sanh hạnh-phúc hi sanh lợi-lộc, hi-sanh tâm-lực, tính thân động cửa cho nước khỏi điệu-vong, hạng người ấy đành là có công lớn với nước ; mà những kẻ biết cách lập thân, giữ đặng tiếng thân không phải ở bóng tối - lớ, tuy không giúp nước được việc gì, nhưng không làm hại cho nước, cũng không để xấu cho nước, hạng người ấy cũng là hạng người thương nước chớ gì.

Đó là nói tới cực-điểm thì như vậy, chớ những người đủ cả tư - cách tự-lập, cũng tỉ khi chỉ chịu khư - khư mình « Lớp » lấy mình, mà không có được điều gì ích-lợi cho ai.

Coi vậy thì sự thương nước tuy có nhiều cách, mà rút lại chỉ là tự mình làm trọn cái bổn-phận đối với mình mà thôi, hễ đã làm trọn được bổn phận đối với mình, tức là làm trọn bổn-phận đối với nước.

Thế nào là bổn-phận của mình đối với mình ? Việc lớn-lao xin để nhường những người tài-trí lớn-lao, chẳng là là hạng bình-dân phổ thông, hãy nên nói về công của bình dân, bổn-phận của mình đối với mình, nghĩa là đi học, sao cho học giỏi, làm thợ sao cho nghề khéo, làm ruộng sao cho lúa nhiều, và đi buôn làm sao cho nguồn lợi khỏi bị người ngoài thâu thập. Tóm lại thì là bốn hạng Sỹ, Nông, Công, Thương, người nào làm công việc của người nấy. Phải chí trọn cả một nước, người nào cũng nghề như vậy, người nào cũng làm trọn cái bổn-phận của mình, không phải ỷ lại vào ai, thì dầu cho nước muốn không mạnh, cũng không thể được.

Theo về đoạn thể mà nói, thì bốn hạng Sỹ, Nông, Công, Thương, bất cứ làm nghề nào, miễn là mình biết tự-lập, tức là mình biết thương nước, nhưng tách ra mà nói, thì trừ ra hạng Sỹ, là hạng người hoặc là có thể kiếm cả bổn nghề, hoặc là chưa nhứt định nghề về mặt nào, còn nghề Nông, nghề Công điều phải lấy nghề Thương làm trung-gian. Người làm ruộng nếu được lúa gạo thừa - thãi, tất phải có người mua buôn, đặng mà đem bán xứ khác, và những hội giống, đồ bền, phần nhiều cũng phải có người mua ở xứ khác, đem về bán lại cho mình. Người làm thợ cũng vậy, phải có người buôn tới-lui ở xứ ngoài, bán lại cho mình phải có người buôn hàng-phẩm của mình mà bán đi xứ khác.

Vậy thì đối với nước, nghề Nông, nghề Công cũng như là phổi và trái tim, cốt làm máu đen hóa máu đỏ. Còn nghề thương cũng như mạch máu, cốt làm cho máu được lưu-thông. Nếu mà mạch máu bị nghẹt, thì tim và phổi sẽ phải phát trướng, mà nghề buôn không thạnh - đạt, thì tất là nghề Nông nghề Công cũng phải đình-rệ.

Bởi vậy, muốn cho nước mạnh, cần nên chấn-khởi nghề buôn.

(Các bài nầy độc-giả sau sẽ ấn hành thành một cuốn sách).

PHẠM-HA-HUYỀN

Transitaire 36 Sabourain Saigon

(Còn nữa)

PASSER GAIEMENT LES LONGUES SOIRÉES FUMER ETRE EPATANT à la Mode des Fabriques de Tabacs de la Marque BAITE FRANÇAISE. M. PAON - BAITY-DIRIS, PARIS (VIe) Demandez sur les Marques et Boîtes de Tabacs, le nouveau album illustré de 300 Vignettes Modernes Contre 2 timbres-poste pour frais de port.

Fumer, Priser, Amusements de toute sorte. Jeux Extérieurs à toute heure et sous le ciel clément de la Côte d'Azur. Pour apprendre mes toutes les Modes, Demandez un Intéressant Album Illustré de Tricot, Chemisette et Maroquinerie, Pliage de Tricot, Tricot à la Mode, Pour apprendre mes Tricots, Broderie, Couture, Parure, Fête, Monogramme.

DẤU SẮNG CỦA AI TRÔI ?

Vớt được 14 thùng to.

Chiều hôm 20 Juillet vào lối 4 giờ có vài lên dân làm ruộng theo mé sông Bâm-Iâng thuộc địa phận làng Anhiệp, tổng Baongai (Bentre) chợ rồi thì vớt với Hương-chức làng chẳng nè cả thảy những thùng chi bằng sắt rất to lớn trôi ngoài khơi lớp tấp vô bờ. Khi ấy làng có việc công nên có đề mặt Hương-chức lại nhà việc. Ông Nguyễn-văn-Lắc kiêm nghị-viên địa hạt cũng ở đó. Ông liền biểu ông Hương-trưởng Lương-văn-Tô là người đáng cậy ra mượn ghe và kêu dân ở dọc mé sông với mấy thùng ấy đem hết về coi.

Quá bấy giờ tôi ông Hương-trưởng và dân lên dân hết về cả tại nhà mà thấy hội-đồng 14 thùng. Ai ai đều khôn g biết vật chi trong thùng. Bấy giờ kẻ giả cũng có ở đó, biểu người rọi đuốt xem kỹ thì thấy thùng tròn bằng sắt sơn đỏ, ở đâu có đề "essence Shell" mới biết là thùng dầu sáng của hiệu "Shell" và nói cho mấy người ấy càng biết. Mỗi thùng đựng chừng 300 l.

Thầy hội-đồng kêu ông Hương-trưởng và mấy lên dân lên nhà mà cết nghĩa rằng : những thùng ấy đựng dầu sáng hiệu "Shell" của người ta cho ở ; nhiều xá lang mấy anh em có với đăng thôi đem về để tại nhà việc, có ai lại nhìn đã bằng có mình cho lại. Mấy anh em nhỏ nên giao động đến, làng mình thuở nay tiếng đồi bao danh mà chẳng đăng của "Lớ bết thập vi" sao. Mấy người đều sui chín. Khuyên nước lớn đem thơ rạch nhỏ để lại nhà việc. Sáng lăng lập tỉ vi bằng.

Đem được mấy thùng dầu về nhà việc cũng nhóc hết sức chỗ chẳng chơi ; nhưng không biết khi người bị rồi ro lại xin lại có nghĩ công chăng.

TỔNG CUỘC THỂ THAO ANNAM

HỘI NHÓM NGÀY 23 JUILLET 1929

Matches đá ngày 21 Juillet 1929

Série B — Laithieu thắng Shell 1 bàn (Homologué).

Série A Téléport A thắng Dakao 2 bàn trọn (Homologué).

Série A Commerce A thắng Electro A 2 bàn gỡ 2 (Homologue)

Matches sẽ đá ngày 28 Juillet 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — *Laithieu đấu với Electro B. Giám cuộc M. Bùi.*

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — *Dakao đấu với Khánh-hội. Giám cuộc M. Giỏi II.*

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 — *Téléport A đấu với Electro A Giám cuộc M. Rót.*

Bán tri-sự U. F. I. S. A. (Tổng-Cuộc chung các hội thể-thao Nam-kỳ) đã phê những lacences sau đây :

GOVAP SPORT

Licences N° 1001 *Nguyễn-văn-Chiêu*
1002 *Nguyễn-văn-Thành*
1003 *Hồ-văn-Tư*
COMMERCE SPORT

Licences N° 1004 *Nguyễn-văn-Đệ*
1005 *Lê-văn-Thi*
1006 *T-Ân-quốc-Cường*
1007 *Trần-minh-Kim*
1008 *Nguyễn-văn-Giỏi*
1009 *Lê-văn-Lương*
1010 *Assane*
1011 *Nguyễn-văn-Thanh*
1012 *Võ-văn-Lai dit Lai*
1013 *Nguyễn-phước-Tọng*
1014 *Hồ-văn-Sâm.*

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 25 Juillet 1929

GIÁ BẠC

	36-7	36-7
Nhà-nước.....	11F.35	11F.35
Ngân-hàng Đông-pháp....	11 30	11 35
Banque Franco Chinoise..	11 30	11 35
Banque de Saigon.....	11 30	11 35
Financ. Fes. et C.....	11 30	11 35
Hong-kong Shanghai.....	11 35	11 35
Chartered Bank.....	11. 30	11 35

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon bao lấy luôn giá lên 100 kilos

	Par piaul Au 6 7	Par 100 k
Vinhlong.....	4$83	7$10
Gocông.....	5.04	7 41
Cai-lậy.....	5.01	7.37
Bacliêu.....	5 09	7.46
Gạo trắng thường.....	4.82	7 09
Namvian { Gạo trắng.....	4.88	7.18
Namvian { Gạo đỏ.....	4.50	6.62

ĐIỂN-TÍN

ĐẠI-PHÁP

Bay qua Londres

Le Bourget. — *Quan phi - công Williams và Yancey đã bay qua thành Londres hồm sớm mai bữa 20 Juillet.*

∴

NHỰT-BỔN

Tàu-đò Đức-quốc bị chìm

Tokyo. — *Chiếc tàu-đò Đức - quốc hiệu « Derfringer » của hãng « Norddeutscher Lloyd » chạy qua Tsingtao, bị chìm cách thương-khẩu 20 dặm. Không có người nào bị tai-nạn hết ; nhưng mà lác bây giờ, chắc trục tàu ấy lên không đặng.*

Chánh-phủ Nhựt có ra lính cứu-cấp. Sự hư-hại tính có 5 triệu gens.

∴

ĐÔNG-PHÁP

Chạy thử ghe lường có gắn máy

Hanoi. — *Lúc nầy, Quan cai-quản Pietri, chủ địa-phận thử tư bên vỏ, sẽ cho chạy thử ghe lường có gắn máy, đặng chở thơ-từ và bộ-hành từ Cho - Bo qua Lai - châu, trong sông Hắc-giang.*

Người ta đương tính bởi ngày giờ đi từ Hanoi tới châu-thành ở xa đó ; bây giờ đi lí nữa là 12 ngày, và nếu có nước rong thì đi tới 18 ngày.

∴

Hội thừa-phái bắc-vật Huế kỳ Huế.

Các viên - quan Hội thừa-phái bắc-vật Huế-kỳ mới từ giã kinh-đô Huế đặng đến Cửa - hàn rồi sang vô Saigon, đáp tàu về Hong-kong và Thế-giới-mới.

∴

TRUNG-HUÊ

Xe-lửa chạy lại như cũ

Yunnanfou. — *Vì đất sụp trong miền Amitchéou, nên xe-lửa từ Lockay qua Yunnanfou phải ngưng. Ngày nay chạy lại như cũ.*

Bệnh Giang-mai BỆNH CHỮA BẰNG THỨC THUỐC COMPRIMÉS DE GIBERT

Là thuốc tiêu độc, cầm máu, kích đến, làm bền gân mạnh, thêm sự chăm-chỉ và sống thọ.

Hỏi nơi Dược-phòng GIBERT, 8 Đường Pyrénées, Paris.

BƯƠI HẠP NĂM DANH TIẾNG

Bán tại các Dược-phòng và Dược-sở.

Thái-Hồ Tửu-Lâu

RESTAURANT

N° 284 *Rue des Marins* N° 284

Téléphone N° 127

CHOLON

Bồn-lâu bao làm và bán lẻ đủ các thứ đồ ăn mỹ vị, đầu bếp giỏi, nấu ăn rất thiện nghệ và cỗ lành, nấu cỗ bàn cho quan khách xa gần theo ý chư quý quan.

Bạn ngày cùng có bán trà và các thứ điểm tâm, mỗi tuần lễ mồi đôi, lại cỗ (thang máy) khỏi đi bộ lên lầu. Làm đồ ăn một cách sạch sẽ chẳng ai bì kịp, giá lại rẻ hơn các nơi.

Chư quí-vị có rảnh xin ới gót ngọc đến tiệm tôi. Chúng tôi sẽ sẵn lòng nghinh tiếp.

Thái-Hồ Tửu-Lâu

Cẩn cáo

Cần dùng công-nhựt

Sở vườn cao-su lại **Long-Thành** *(Bienhoa) có cần-dùng dân làm công nhựt. Ai muốn xin làm thì cứ đo nơi Bồn Quán. I ai nếu như ai kiếm được sẵn một số* **20 người** *đem đến thì sở chúng nầy quyền làm* **Cai** *trong sở vườn ấy.*

Một dịp làm ăn rất tốt, sẽ được bền vững lâu dài.

Xin lưu ý

Nhà đồ âm-công của ông Nguyễn-văn-Phúc, trước ở tại đường Marchaise số 23, nay đã dời về Quai de Belgique số 91, Saigon.

Xin hãy lưu ý.

Hãy thử rồi sẽ biết

Thuở giờ có người chưa có dịp đến mua hột-xoàn nơi tiệm ông Hội-đồng François Sự, 68, Bd. Bonard, hãy đến mua thử, chớ ngờ lời mấy người họ cùng bán, họ biết ông François Sự bán rẻ nên kiếm chuyện dồn là mắt, cho qui vị sợ mà không đến để mua của họ.

Tôi đến tiệm ông Hội-đồng mua được bột giá nhiều và rẻ lắm, hột lin rõng ; nên đề lời khen kẻo đồng thời đi đâu mất mất và không dàng tin cậy.

TRẦN-VĂN-VIỄN,

Điền-chủ ở Bacliêu

∴

Cho qui khách đặng hay, nhà của tôi cho mướn tại Longhải nay đã xong, nhà kiểu kiêm thời đồ đạt mới sạch sẽ lắm. —

François Sự

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc **Cap Tourane** *ở Pháp sẽ đến lối 3 Août.*

Chiếc **d'Artagnan** *ở Pháp sẽ đến lối 6 Août.*

Chiếc **Chantilly** *ở Pháp sẽ đến lối 6 Août.*

Chiếc **Min** *ở Pháp sẽ đến lối 9 Août.*

Chiếc **Azay-le-Rideau** *ở Pháp sẽ đến lối 16 Août.*

Chiếc **Aden** *ở Tonkin sẽ đến lối 2 Août.*

Chiếc **Porthos** *ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến lối 2 Août.*

Chiếc **Cap Varella** *ở Tonkin sẽ đến lối 25 Juillet.*

Chiếc **Pierre Lecocq** *ở Tonkin sẽ đến lối 30 Juillet.*

∴

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc **Aden** *sẽ chạy Pháp lối 6 Août.*

Chiếc **Pierre Lecocq** *sẽ chạy Pháp lối 2 Août.*

Chiếc **Porthos** *sẽ chạy Pháp lối 5 Août.*

Chiếc **Cap Varella** *sẽ chạy Pháp lối 27 Juillet.*

Chiếc **Chantilly** *sẽ chạy Tonkin lối 10 Août.*

Chiếc **Bangkok** *sẽ chạy Tonkin lối 26 Juillet.*

Chiếc **Roume** *sẽ chạy Tonkin bữa 26 Juillet.*

Chiếc **Athos II** *sẽ chạy Trung-quốc và Nhựt-bổn bữa 27 Juillet.*

Chiếc **d'Artagnan** *sẽ chạy Trung-quốc và Nhựt-bổn lối 9 Août.*

Chiec **Min** *sẽ chạy Trung-quốc và Nhựt-bổn lối 13 Août.*

Chiếc **Paul Beau** *sẽ chạy Bangkok bữa 27 Juillet.*

Chiếc **Merlin** *sẽ chạy Singapore bữa 28 Juillet.*

Cần-dùng

Thợ mộc tại xưởng sở xe-lửa Di-an. Ai muốn xin làm thì đo nơi xe lửa (Matériel et Traction, từng thứ nhì) trước chợ Bến-thành mới.

MUỐN BÁN

Một bộ ghế salon theo kiểu Louis XV, bao gấm thếp vàng, còn tốt đẹp lắm.

Qui vị nào muốn mua xin đo nơi Bồn-quán mà thương-nghị.

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Etablissements Charrière, Dufourg et Garriguenc, Agents

CHẤN-HƯNG HỌC-ĐƯỜNG

Saigon : *Đường Legrand de la Liraye số 204-214*

Chủ-nhơn kiêm Đốc-học : **Mr NGUYỄN-PHAN-LONG**

NGÀY TỰU TRƯỜNG :

1er Août 1929 nhằm ngày 26 tháng sáu Annam

BỰC TRUNG HỌC (*đủ bốn năm*)	1re Année 2e » 3e » 4e »
BỰC SƠ-HỌC	Cours élémentaire » Moyen » Supérieur

Các lớp trên đều có giáo-sư Tây và Annam giỏi dạy cần mẫn

PHẢI CÓ CHỨNG SỐ ĐÀ NAM ĐÀI MÀI MỚI CÓ HIỆU ! HIỆU

SANTAL MIDY

(Sẩn-tâm Mi-đy)

Thuốc cấy hiệu ông Mi-đy, hiệu đã có khoa học tin cẩn và có giấy chứng nhận (Diplôme) ở Dược-Phẩm Triển-Lãm.

Hãy hỏi thăm ở Dược-Phòng Saigon, Dược-Phòng Cholon.

Có bán tại :

Dược phòng L. SOLIRENE, Saigon, Tân-thị Hué-Pháp-Vệ được phòng Saigon-Pháp-A được phòng G. CHANIE, Cholon

合 Ba-Hiệp 行

Galvanoplastie - Lanetterie

186, rue des Marins —CHOLON

Bản - hiệu mới lập ở đường Marins, số 186 Cholon có rước thợ ở bên Mỹ-Quốc qua đặng tạo chế các món đồ xi vàng, xi bạc, xi đồng, xi nickel và vân..... và có bán các món đồ xi bạc như là : đồn đồ bàn viết, chén bác và cuộc đãi tiệc, bình bông, khuôn hình, đồ vật, đồ làm kỷ niệm, và nhiều món đồ vật dụng trong nhà, rất tốt và rất tinh xảo.

Bản-hiệu cũng có người thiện nghệ coi con mắt và có máy bên Mỹ-quốc để mà kiểu vẽ - sanh cho hiệp nhãn. Thử là kiểu cận thị, viễn thị, kiểu mắt. Vì con mắt là cái cần nhứt của con người, nếu không coi kỹ lưỡng thì phải sự hại về sau.

TRƯỜNG-HỌC

NGUYỄN-THỊ-TIỀN

Quai de la Marne - Khánh-hội - Saigon

Ngày 1er Août 1929 trường-học Nguyễn-thị-Tiền có mở thêm lớp dạy ban đêm, từ 7 giờ tới 9 giờ. Trường tôi mở đặng hầy năm rồi, bởi nhờ sự ân-cần nên học-sanh học cũng vừa đáng, là lại kỳ thi tiểu-học năm nay, 15 học-sanh đi thi đều đăng đậu hết.

Vậy xin quí ông quí bà ở lục-tỉnh muốn gởi gắm trẻ em đến học, xin cho tôn-trường hay trước. Còn về phần nữ học-sanh thì tôi dạy thêm thêu thêu đồ thử : thêu khăn, thêu dè, làm choàn đồ kiểu, áo lạnh và vớ lạnh cho mấy bà cùng là làm dentelles, và ngày thứ năm tôi có dạy làm bánh làm trái và nấu ăn. Xin qui ông qui bà chiếu cố, trường tôi cầm-mới cho cao ráo, rộng rãi, tiền so phải ít nên tính rẻ hơn các nơi.

La Directrice :

NGUYỄN-THỊ-TIỀN.

Gia-Long Học-Đường

148-170, Đường Chasseloup-Laubat

Ngày tựu trường : **1er Août 1929**

Trường lành nuôi những học-sanh từ 7 tuổi trở lên và dạy từ Ban Tiểu học, Sơ-học đến Tốt-nghiệp. Kỳ tựu trường năy có lớp 1re année và 2e année về Ban Tốt-nghiệp.

Hãy hỏi cuốn điều lệ học tại bổn trường.

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Những kẻ hay ngứa gai đau đớn đã lâu năm, hễ dùng thuốc thoa Cadum mà thoa thì êm ái nhẹ liền, ăn ngủ 1-1 đặng, khỏi lo có những bịnh ngoài da, nào là : nổi phong, nổi đớn, nổi mụt, nổi nhọt, ghẻ ngứa, bị trầy da, đức tay đức chơn, bị phỏng, có lát, nổi mày-đay, nổi vẩy-cá, sẩn-sưởng, cướng mụt nẩy mụt kia, vân, vân.

Các ông các bà hay nhớ ngày nào thì mua ngày nầy, cho đặng một hộp thuốc ky, hỏi tiệm bán thuốc quen của các ông các bà thì có.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG

Tiệm cái Rue Đại-Tân N° 145 Canton — Chỗ trử bán Rue de Canton N° 47 Cholon
Tiệm ngành Rue de Praire N° 96 Pnom-Penh

NHỊ-THIÊN HUYẾT-TRUNG-BỬU

Thứ thuốc nầy đã có thầy thuốc thí nghiệm rất bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả

Trăm nước thạnh suy cũng bởi lợi nơi dân mạnh hay là yếu, dân nơi khí huyết mà ra cho nên phải hiệu rằng khí huyết làm cho cường trong nước và bền chặt gốc lại thêm là giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gắp mà lo xét cho hậu sức chế nên chạm trả phải, in những bên khí huyết cho lâm, mới đặy trong thế giới đã mệt mang, muốn việc công phải lấy sự chắc lâm gốc. Vậy thì có thứ thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU là thiệt rất bổ huyết của ta và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi lẽ kiếm bắt sức mới động thuốc nầy.

Người ốm yếu da mặt nhạt giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi vậy uống luôn thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU bảy bữa thì da thịt trở nên đỏ đắc mặt tốt tươi khi chưa uống thuốc nầy thì lấy kim chít trên đầu ngón tay ra máu ít ấn bỏ trên miếng giấy xem cha kỳ sẽ: máu thế nào rồi đến khi uống thuốc đặng 7 ngày cũng lấm như trước chỉ máu nhiều rán giấy thấy sắc mầu trở nên đỏ bởi cớ đặng được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc cũng khi mình chưa uống hãy đi cân thử cho biết dân khi đang thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nửa cân, còn khi chưa uống hãy cân vật chi nặng trên một gói cân lấm đặt coi sức mạnh dường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại lấm y như vậy cân thử vật ấy gặp lên như không biết nặng, vậy thì phải biết thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Cân như người mắc huyết không đặng đầy đủ thì muốn nói chuyện nên uống thuốc nầy phân khí đầy đủ có hết bịnh nổi đâu ?. 4 giờ không chăm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU rất hay và quí báu là dường nào.

Cân người huyết hư bước đi xa không được nửa dặm đường thì mệt, uống thuốc nầy rồi chưng một tháng rồi chạy đến một dặm đường không biết mệt.

Cân thêm một chứng rất hay như ban đêm đực thì qui thì tạo thân đã kém suy thì trân người lạnh, uống thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU sau bảy bữa thì thêm trở thân lại và ấm bởi lẽ khí khí nhờ máu mà ra hết phải huyết kém thì tạo thân phát kém nên uống thuốc bổ huyết ấy là uống bổ tạo thân vậy là thấy những chứng bịnh nơi trên đều đều phải biết sức hay dường nào

Tại cân thí nghiệm người vì là sức không đầy đủ nên uống thuốc nầy sau bảy ngày thì người vẻ có sức hơn 3 phần khi trước và tốt, cân người đàn bà đường gần tháng khi đẻ, khi đẻ, khi trẻ khi sạch, làm đau bụng hoặc ra nhiều làm bàng không đầy, uống luôn một tháng thì huyết thu lại đặng đầy trở và đúng ngày không đau bụng cân uống luôn mà tháng chẳng hề trở sự nhưng đều nó đều lâm mạnh rất thôi. HUYẾT-TRUNG-BỬU thêm phần huyết rất bổ là dường nào.

Thường khi cân ốm mà sức thì ngài tiên nhiên đã kém thì sanh nhiều bịnh khá, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng rồi bắt bịnh ấy là tại khí huyết chưa đầy đủ nên bịnh cảm tích cũng bởi đó mà ra, như con là từ ba tuổi đến năm tuổi nó đã ăn rồi cho uống thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU (muốn cả phe mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ tương cũng và cũng hề có bịnh chi khác như khi còn nhỏ mầu đều đều gần giống nhau không đau đớn.

Một người đàn bà đường kinh đang hoặc khi trễ khi sục hay làm đau bụng uống thuốc nầy đặng kinh trở nên đều lại và đầu thai, còn những đàn-bà có thai, uống thường ngày khi vào đó mà mạnh, lại ngày sau đứa con ấy đều đều bình vô cả có bề dường nhiều hơn trước thì cái sức của người đàn-bà trở nên tốt cho con nó bề tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đàn bà huyết khí sự thì sanh rầu buồn nhiều lắng nằm ngồi không yên, lại cay bên hông, lên đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống đặng thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU thì huyết ít lại, cang hòa chẳng hăng lên, khỏe khẩn trong mình và các chứng bịnh đã nói trên cũng liều trừ dặng, hết.

Còn người tuổi trẻ ngồi bàn thiên và ngồi hầu thiếu suy kém mầu đàn đực khí huyết hao kém sanh ra đa mặt vàng hay sầy sẩm lại làm đau lưng lắng đến gối tay chơn yếu đuối phải lo tan canh và tan tuần suy kém và lưng cái ốc tâm và lắng bằng thì phải uống thuốc nầy đặng một tháng thì mà mày trở nên tươi tốt và lên lên nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đều đều đặng tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như giấy trắng, như đã uống thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ và khí huyết đầy đủ lại và nó sang lành vọc con người rất nên xin đặp.

Một người già và khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tự nhiên lức xanh và rất đều lại, có sức mạnh đã bịt hết đứng, thường ngày thêm sức già trở nên trẻ...

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ, hoặc ăn rồi mỗi lần 1 muỗn ăn cơm, vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Giá mỗi vo nhỏ. . . . . 1$20 | Giá mỗi vo lớn . . . . 2$00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG y-sĩ VI-TÉ-SANH, kính cáo.

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VINH »
ở tại Cầu-kho
đường mé sông. — (SAIGON)

Tại nhà nầy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây :

«Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gấm nhuộm bền Pháp quốc, nền mầu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trở 4$00 một thước tây.

Lục-soan láng-chắn, trắng, to 2$00 tới 2$20 một thước tây.

Lục-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh; to 2$00 tớ 2$80 m/t thước tây.

Lãnh thương hạng, thiệt trắng, đệt rộng bằng to Thương-hải, bề khổ rộng 0m80. — Giá 5$20 một quản.

Lãnh đen (ba làng đen huyền, không ở đi khôn (đi lông), khổ Bắc-thảo 6$00 một quản.

Lãnh đen (ba làng đen huyền không trở không đổ lông) khổ trung 5$50 một quản.

Các mòn hàng kể trên đây đều đệt bằng to lựa, và có nhẫn thứ, đệt toàn bằng to Thượng hải, rẻ tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, đệt rất kỹ càng, đáng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta đáng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là « tiến nghĩa anh hiệu lớn.

Vì muốn trí danh trong lục-châu nên bổn hiệu kính lớn cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua bán cần kể nhiều tỉ, xin viết thơ cho hãng tôi, thì hãng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hàng-hóa (centre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt xấu thế nào, thì mới chắc tin lời rao nầy không phải là lời chuốt ngọt.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VINH.
Cầu-kho — SAIGON.
Kính cáo.

Hội làm ruộng
Tháp-mười

Có cần dùng một người **Vaccinateur - vétérinaire,** *cho lương mỗi tháng 50$, có nhà ở.*

Cũng hội Tháp-mười có mất mấy con trâu, nếu ai biết điềm chỉ cho chủ thì ngài sẽ thưởng mỗi con 100$.

(Những trâu mất có dấu riêng như vầy :)
bên cẳng mặt — bên cẳng trái
2 chữ T. M. — số hiệu.

MỘT PHO SÁCH HAY VÀ NGỘ

Chuyện tích xưa, ông bà mình người quyền trước cho con cháu biết luân lý xưa của Annam phe cách đặt để theo Pháp, sau giải khuây một buổi.

Giá mỗi quản..... 0$30
Bản lại imprimerie de l'Union Sa...

TIỂU-THUYẾT

« Chút phận liễu bồ » quốn thứ nhứt của ông Hồ-biểu-Chánh đã xuất bản.

Giá mỗi quốn..... 0$45

Mua sỉ về bán lại có huê hồng. Xin gởi thơ cho M. Nguyễn-khắc-Nương, Chủ-nhiệm nhà in « Nguyễn-khắc » 102 Rue La Grandiere. Saigon

SÁCH CỦA NGUYỄN THANH-KHIẾT

M. Nguyễn-thanh-Khiết mới ra một cuốn sách luật, bằng chữ quốc ngữ sách ấy bán tại nhà Mme Thanh-thị-Mẫu ở tại chợ mới Saigon (đường d'Espagne số 186).

Giá mỗi cuốn là..... 1$80

Ai muốn tại Saigon, M. Khiết bớt cho 0$30.

Người nào có lòng mua sách của M. Khiết xin gởi mandat-poste 1 $ 30 ho M. Nguyễn thanh-Khiết 79 Rue Legrandiere Sa gon ; người mua khỏi chịu tiền gởi sách.

M. Khiết không bán chịu và không bán con-remboursement, vì đôi tờ đông-bao hiểu dư.

Xin người lãnh sách bán cho M. Khiết bán theo giá của M. khiết: đình trong lời rao nầy.

Cám ơn

Người Việt-Nam làm thế nào mà đổi mới được nền văn-minh của họ

(Tiếp theo)

Cái thói xấu cần phải tránh là tánh nóng nảy tánh hấp tấp. — Song người ta tưởng rằng có thể làm ngay được những việc dị-kỳ lạ, mà không cần phải đi theo cái con đường khó-khăn đã đưa chúng đến nơi khi trước.

Họ muốn có được ngay những cái kết quả của khoa học thực-hành, mà không chịu để công học cho biết thế nào là khoa-học thuần-lý.

Họ đến học ta mà trong lòng họ vẫn có những ý-kiến ích-kỷ. Đang lý là họ phải nói chuyện lo về sự học-hành, và rem xét cho biết, cho hiểu mà thôi.

Ai muốn làm giữ mà ép uổng thì không sao biết khoa-học được. Muốn có khoa-học thì phải biết lòng từng phục các phương pháp nghiêm-khắc, cái khuôn phép nặng nề, và các luật lệ của nó mới được. Phải biết-bạ minh, khiêm-tốn, nhẫn nại, kiên-tâm, phải chịu khó làm việc, phải có lòng thành thật vững kỷ nữa. Có như thế thì mới mong thành công được. Nếu không thể thì không đáo luyện được trí thức, mà lại còn làm cho nó hư-hỏng đi, vì bởi nó chưa đầy những tư tưởng vô ích nhẹ mọn, những lý thuyết mập mờ, những ý kiến không tiêu-hóa kỹ. Chẳng thà đốt đặc cón hơn sự nhồi ác đại dột kỷ. Một người ngu đốt còn có thể có lý luận một cách xác đáng được, chớ một kẻ trong trí chất đầy những điều kiến-thức không liên lạc với nhau, thâu thập một cách vội vàng, không cẩn thận và không có phương-pháp thì không thể được.

Lâm theo cách ấy thì rõ ra rằng đối với văn-minh chỉ có cái quan-niệm về vật chất thôi. Khoa-học coi như là một thứ đồ hàng, một thứ hóa-vật, cố lấy được bao nhiêu thì lấy ; mà trí thức thì coi như là một mình cái lẻ phải để cho đầy. Nhưng mà đầy không phải là thâu-nhập lấy một mớ kiến-thức kỳ cục mà chứa chất vào một chỗ. Theo như lời nhà triết-học Montaigne, thì điều cần kỳ không phải là luyện cho có một cái óc đầy trăm kiến-thức, mà phải luyện cho thành một khối óc biết suy xét phải đường. Vậy thì trước hết phải luyện tập trí khôn và trí phán-đoán, phải luyện lấy một cái phương-pháp làm việc để sau có thể thu lãnh được những bài học của cuộc đời.

Chỉ có cái tinh thần khoa-học, cái thức sáng suốt, cái lòng đạo đức vững vàng, cái tánh quan sát cẩn thận sự thật, mới giữ được bọn thiếu-niên châu Á khỏi sa vào vòng đo-đường. — Để dành riêng những kẻ thiếu-niên châu Á sang học ở các trường Đại-học Âu-Mỹ, nay mấy không thể tất cả đều thành những nhà đại thông-thái được. Song ở các học đường kỹ phải luyện cho họ có những ý kiến xác-đáng về khoa học cũng như về mọi sự khác. Phải làm cho họ biểu rằng khoa học yêu cầu một cái khuôn phép rất nghiêm, và nếu không theo luật phép khoa học thì sẽ chịu tai hại thế nào, khoa-học để phát minh ra được nhiều cái nguyên tố làm điều lợi cho sự tiến hóa của các xã-hội loài người. Nếu không biết những nguyên tố kỹ thì thật vô ích, thật nguy hiểm. Mà nếu muốn gây dựng nên cuộc hữu ích, thì phải am hiểu các nguyên tố ấy đi.

Những thiếu niên kỳ khí ở ngoại-quốc về, không nên trong óc chỉ có một mớ học thức rối rít hỗn độn chẳng có ích lợi gì mà lại có phần nguy hiểm, nhưng phải có một nền giáo dục về khoa học, phải có những tập-quán về sự suy xét và biết theo phương pháp, phải có cái tánh ưa trật tự và ghét sự hỗn độn, về đường tư tưởng hay về cách sinh hoạt cũng vậy. Có được thế thì họ mới có thể hiểu rõ thế giới ngày nay tiến hóa theo những điều kiện gì, họ mới biết xu hướng theo những cái luồng tư tưởng đang gập gỡ và xung đột nhau ở trên địa diện, họ mới biết đúng cái giá trị của những sự tích cỏ ở trong đời và các vấn đề thuộc về thời đại nầy. Lắc bọ du học về thì họ phải có cái tri thức sáng sủa và thành thật, mới có phán đoán không hề sai lầm mới được. Nếu không thế thì bọ ở nhà còn hơn.

(Còn tiếp).

T. B.

Thuốc thụt **INJECTION PEYRARD**
thứ thuốc thụt nầy chế ra đã hơi 40 năng nhận là linh-nghiệm hơn các thứ khác.
Đề chỉ hiệu, mua nhớ hãy lấy điều khối cả.
Trong 232 người Arap thì 231 khỏi hẳn y như nhời phúc lại của các trong Alger.
Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

Pensionnat « Huỳnh-khương-Ninh » Saigon

KẾT QUẢ CÁC CUỘC THI MẤY KỲ RỒI :
Tiểu học văn bằng (*Certificat d'études élémentaires indigènes*)

Các trò kẻ tên dưới đây đều đậu bằng cấp tiểu-học

1 André (Saigon)
2 Huỳnh-công-Cảnh (Gladinh)
3 Charles (Hué) Saigon
4 Hồ-trường-Đạt (Cantho)
5 Ngô như-Hiếu (Gladinh)
6 Phan-tấn-Hoài (Bentre)
7 Lê thanh-Ngọc (Cap)
8 Vũ-trọng-Quan (Gocong)
9 Lê-văn-Thông (Gocong)
10 Nguyễn ngọc Thanh (Cholon)
11 Lâm-văn Hữu (Vinhlong)
12 Con-phá-Qnội (Sadec)
13 Nguyễn-văn-Niên (Gocong)
14 Nguyễn-đức-Vinh (Saigon)
15 Nguyễn-minh-Phương (Binhnhoa)
16 Lư-thị-Đông (Saigon)
17 Nguyễn-văn-Nam (Mytho)
18 Phan-văn-Cô (Gocong)
19 Trần-kim-Sơn (Gocong)
20 Trần-văn-Chính (Rachgia)
21 Nguyễn-ngọc-Phú (Mytho)
22 Đào-khắc-Quan (Vinhlong)
23 Dương-ngọc-Qui (Cantho)
24 Vương-văn-Lộc (Baclieu)
25 Giang-thị-Đông (Cap)
26 Hồ-văn-Đậu (Gocong)
27 Nguyễn-trung-Hiếu (Mytho)
28 Nguyễn-thị Cẩn (Mytho)
29 Huỳnh-thị-Yến (Mytho)
30 Tô-văn-Nghĩa (Gladinh)
31 Nguyễn-văn-Giáo (Gladinh)
32 Phan-minh-Trí (Travinh)
33 Phạm-duy-Đức (Saigon)
34 Ngô-ẩn-văn-Thương (Camau)
35 Ngô-ẩn-văn-Phát (Saigon)
36 Võ-tăng-Thiên (Saigon)
37 Phan-văn-Hết (Gocong)
38 Nguyễn-công-Chương (Mytho)
39 Trần-văn-Thân (Thudaumot)
40 Bùi-đức-Chức (Tanan)
41 Trần-Bửu-An (Saigon)
42 Diệp-trung-Miêng (Cantho)
43 Ngô-ẩn-văn-Chả (Saigon)
44 Đặng-văn-Ninh (Chaudoc)
45 Phan-văn-Đi (Gocong)
46 Nguyễn-văn-Hương (Vinhlong)
47 Nguyễn-đình-Cẩm (Saigon)
48 Đinh-văn-Khả (Saigon)
49 Phan-văn-Bửu (Bentre)
50 Phạm-duy-Nhã (Mytho)
51 Lê-văn-Đinh (Thudaumot)
52 Đặng-văn-Tịch (Tayninh)
53 Trần-đình-Hai (Gocong)
54 Nguyễn-hữu Hai (Saigon)
55 Mai-văn-Hiện (Thudaut)
56 Nguyễn-văn Ken (Sadec)
57 Huỳnh-thị-Quyên (Mytho)
58 Ngô-văn-Truyền (Gocong)
59 Điểu-văn-Đông (Travinh)
60 Dương-hữu-Cô (Faifo)
61 Trần-văn-Kỹ (Mytho)
62 Dương-hữu-Cô (Faifo)

Sơ học văn bằng (*Certificat d'études primaires franco-indigènes*)

Các trò kẻ tên dưới đây đều đậu bằng cấp sơ học

1 Ngô-văn-Tề (Saigon)
2 Võ-ý-Hạp (Saigon)
3 Nguyễn-văn-Chắc (Vinhlong)
4 Lê-văn-Lăng (Sadec)
5 Huỳnh-ngọc-Linh (Mytho)
6 Dương-văn-Mót (Gocong)
7 Lê-văn-Nam (Gocong)
8 Trần-tấn-Thọ (Travinh)
9 Lê-văn-Thuận (Sadec)
10 Nguyễn-văn-Vinh (P. Jean) Saigon
11 Lê-văn-Hiền (Sadec)
12 Lý-tấn-Hiền (Rachgia)
13 Đặng-trung-Phát (Gladinh)
14 Huỳnh-kim-Thạch (Bentre)
15 Lê-hoàng-Chương (Gocong)
16 Đoàn-văn-Phát (Cantho)
17 Lê-ngô-Thạch (Mytho)
18 Phạm-ư-Đông (Mytho)
19 Nguyễn-văn-Tính (Mytho)
20 Lê-văn-Lâm dit Bảy (Sadec)
21 Phạm-văn-Hộ (Bentre)
22 Võ-văn-Thành (Cholon)
23 Võ-văn-Trung (Cholon)
24 Đào-Chương dit Luông (Saigon)
25 Trần-ngọc-Lịch (Tràvinh)
26 Ngô-văn-Cư (Sadec)
27 Nguyễn-văn-Truyền (Sadec)
28 Nguyễn-văn-Tư (Gladinh)
29 Trần-tất-Chân (Baclieu)
30 Lý-phát-Thường (Cantho)
31 Huỳnh-văn-Trung (Sadec)
32 Ngô-tấn-Quyền (Tourane)
33 Võ-văn-Hiếu (Gocong)
34 Lý-thành-Tâm (Rachgia)
35 Nguyễn-văn-Bười (Vinhlong)
36 Huỳnh-công-Nghĩa (Annam)
37 Nguyễn-ngọc-Thọ (Chaudoc)
38 Phạm-văn-Rang (Gladinh)
39 Lâm-văn-Nhi (Vinhlong)
40 Lê-đình-Sến (Sadec)
41 Nguyễn-thành-Dưỡng (Gladinh)
42 Nguyễn-văn-Thương (Thudaumot)
43 Nguyễn-văn-Chính (Thudaut)
44 Đồng-văn-Tâm (Baclieu)
45 Lý-ngọc-Bá (Sadec)
46 Nguyễn-văn-Hít (Longxuyên)
47 Đỗ-hữu-Qui (Cholon)
48 Hoàng-Phu (Khatrung)
49 Lê-văn-Triết (Gocong)
50 Nguyễn-ngọc-Trân (Phnompenh)
51 Trần-văn-Nhưng (Saigon)
52 Thọ Pabien (Saigon)
53 Nguyễn-văn-Khe (Camau)
54 Nguyễn-văn-Chư (Tanan)
55 Nguyễn-văn-Dân (Gocong)
56 Lê-văn-Danh (Gladinh)
57 Bùi-văn-Bin (Cantho)
58 Lê-văn-Cận (Bentre)
59 Đỗ-quế-Tân (Bentre
60 Trương-minh-Ủy (Thudaut)
61 Nguyễn-văn-Vị (Longxuyên)
62 Nguyễn-văn-Nhân (Longxuyên)

Văn bằng tốt nghiệp Langsa (*Brevet élémentaire et Brevet d'enseignement primei e supérieur*)

Các trò kẻ tên dưới đây đậu bằng « *Tốt nghiệp* »

1 Lê-chí Thọ (Rachgia)
2 Nguyễn-văn-Thập (Travinh)
3 Bùi-văn-Nhứt (Cantho)

Brevet d'enseignement primaire supérieur

1 Nguyễn-văn-Số (Baclieu)

Có hai trò đậu bài viết qua hạch miệng bị hỏng :
1 Nguyễn-khắc-Tân đậu bằng Brevet Elémentaire
2 Nguyễn-ngọc-Chiếu đậu bằng Brevet d'enseignement primaire supérieur

Kỳ thi D'plôme d'études primaires supérieures franco indigènes ngày 28 Juin 1929

Mấy trò kẻ tên dưới đây đều đậu bằng « *Tốt nghiệp* »

1 Đoàn-văn-Thiềng	(Longxuyên)	Mention bien
2 Nguyễn-văn-Nhiều	(Baclieu)	Mention A. bien
3 Nguyễn-văn-Số	(Baclieu)	Mention passable
4 Lê văn-Tha	(Sadec)	id.
5 Nguyễn-văn-Thập	(Travinh)	id.
6 Bùi-văn-Nhứt	(Cantho)	id.
7 Lâm Xét	(Soctrang)	id.

N. B. — Ngày tựu trường nhằm : 1er Août 1929, nhằm 28 tháng sáu Annam.
Học-trò ở trong trường phải tựu trước bữa 31 Juillet đặng qua ngày 1er Août 1929, học liền.
Sau đây xin Quí Ông Quí Bà, hãy như muốn cho em phòng học lớp nhứt để qua sang năm thì bằng sơ học, thì phải cho Tên học kỳ tựu trường nầy, vì để trễ qua bài rồi phải mất nhiều, thiếu sót rồi trò em học không kịp chăng hai. Xin Qui Ông Qui Bà lưu ý dùm.

Năm nay tại trường tôi ngoài Saigon (Dakao) có :
1 lớp 4ème Année — 1 lớp 3ème Année — 1 lớp 2ème Année — 2 lớp 1ère Année
Và các lớp Sơ học, từ lớp nhứt tới lớp chót.

Vậy Quí Ông Quí Bà nhớ gởi thư đến để chỗ cho sớm e trễ quá, hết chỗ ở trong và ở ngoài. Với cho hiết các trò em xin học lớp nào. Thơ từ xin để cho Ông HUỲNH-KHƯƠNG-NINH, 61 rue d'Ar'ès — Saigon.

Internat « Huỳnh-khương-Ninh »
Rue de l'Inspection -:- GIADINH

Kỳ tựu trường tới bổn-trường có mở lớp đệ-nhị-niên-cao-đẳng sơ-học (2ème année de l'enseignement primaire supérieur franco-indigène). Năm nay rồi bổn-trường đã mở năm lớp đệ-nhứt-niên cao đẳng sơ-học (5 classes de 1ère année de l'enseignement primaire supérieur franco-indigè ne) thì mà có cậy không đặt chỗ cho trò em phòng hoạnh cầu học-sanh, nếu muốn gởi học-sanh cho bổn-trường thì nên sớm gởi thơ cho bổn-trường biết, kẻo để đến cận ngày rồi hết chỗ.

Ngày tựu trường là ngày mồng một tháng tám tây (1er Août 1929 nhằm ngày 28 tháng sáu Annam. Những học-sanh ở trong đến trước một vài ngày đặng dọn sân Annam.

Xin gởi thơ cho bổn-trường thì bổn-trường sẽ gởi cuốn điều lệ ngay cho.

Kỳ thi sơ-học sẽ-lược bổn-trường có cho 1 trò ăng thi đậu bằng bài viết và có 17 điều đề luận khoa Pháp-văn (MENTION FRANÇAIS)

Certificat d'études élémentaires	
1 Trần-văn-Đông (Baclieu)	
2 Trần-văn-Hải (Saigon)	
3 Trần-qui-Giáp (Travinh)	
4 Huỳnh-văn-Ngộ (Gladinh)	
5 Nguyễn-văn-Dương (Cholon)	
6 Nguyễn-việt-Hiền (Sadec)	
7 Vương-hữu-Nghĩa (Longxuyên)	
8 Nguyễn-văn-Thiền (Saigon)	
9 Huỳnh-ngọc-Khanh (Gladinh)	
10 Thiều-kim-Vinh (Giedinh)	
11 Trần-văn-Thành (Phanthiet)	
12 Nguyễn-kim-Hồ (Gocong)	
13 Nguyễn-văn-Đông (Gladinh)	
14 Thiều-kì-Tương (Gladinh)	
15 Trần-quang-Nghiệm (Travinh)	
16 Hồ-văn-Hay (Longxuyên)	
17 Nguyễn-văn-Tân (Rachgia)	

Kỳ thi sơ-học học-sanh của bổn-trường đậu được 19 trò.

Certificat d'études primaires franco-indigènes	
1 Trần-văn-Ý (Sadec)	2 Trương-văn-Hay (Bentre)
	3 Đoàn-văn-Chương (Sadec)
	4 Nguyễn-linh Chiến (Baclieu)
	5 Trần-văn-Khương (Rachgia)
	6 Trương-văn-Tăng (Gladinh)
	7 Lê-văn-Khaq (Bentre)
	8 Huỳnh-ngọc Khanh (Cholon)
	9 Trần-văn-Tế (Soctrang)
	10 Võ-văn-Ngu (Bentre)
	11 Nguyễn-văn-Kiên (Travinh)
	12 Hà-văn-Thai (Rachgia)
	13 Trần-văn-Thanh (Giedinh)
	14 Trần-văn-Chính (Cholon)
	15 Ngô-Tích (Rachgia)
	16 Trần-quang Thọ (Mytho)
	17 Lê-văn-Khai (Travinh)
	18 Nguyễn-văn-Nguu (Gladinh)
	19 Dương-Tấn Charles (Rachgia)
	20 Đỗ-văn-Xu (Gladinh)
	21 Nguyễn-nhưỡng-Tăng (Cantho)
	22 Lê-văn-Đông (Gladinh)
	23 Nguyễn-văn-Tiền dit Chánh (Saigon)
	24 Nguyễn-văn-Thanh (Dakgan)
	25 Nguyễn-văn-Đức (Longxuyên)
	26 Phan-văn-Thom (Cholon)
	27 Lê-văn-Hòe (Bentre)
	28 Nguyễn-hữu-Danh (Rachgia)
	29 Lê-văn-Giai (Tanan)

Đồng-bào trong Nam ta, ai là người hay biết chiêm-tiên cổ-hậu, sẵn lòng háo nghĩa muốn giúp cho cuộc dựng hình Đức Alexandre de Rhodes là nhà sáng-chế ra chữ Quốc-ngữ, thì ít nhiều xin gởi ngay ra Hanoi cho : *Monsieur le Lieutenant Colonel Bonifacy, 73 Avenue du Grand Bouddha — Hanoi.*

Tục rằng : « Ăn trái nên nhớ kẻ trồng cây, uống nước chớ quên người đào giếng ». Nhờ ai mà Annam ta được có chữ Quốc-ngữ tới bây giờ ???

THUỐC BÁNH

SIGMARGYL

DIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG-PHÁP HOÁ-HỌC ĐỂ CHỮA

BỆNH GIANG MAI BẰNG PHƯƠNG NỘI-ÂM

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE

Số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hàng bào chế tây ở thuộc-địa.

SẮP MỞ

Cửa Ba

PACROD Frères & Cie Ltée

MẤY KHI MÀ CÓ

1° Một sở đất do được tám mẫu bảy ngàn thước tọa lạc làng Ninh-thạnh, tổng Hòa-ninh, tỉnh Tayninh ở dựa theo đường lên núi Điện-Hà, cách chừng sáu ngàn thước. Trên sở đất nầy có một ngàn năm trăm cây dừa, hai cái nhà cao cẳng và mười hai lò hầm than.

2° Hai miếng đất : miếng thứ nhứt đo được ba-trăm thước ; miếng thứ nhì đo được một-trăm thước ; cả hai tọa lạc làng Cẩm-giang, tổng Triêm-hoa, tỉnh Tayninh, nằm dựa mé sông Bến-kéo. Hai miếng đất nầy mấy đã dùng làm bến vựa củi, cây, hay là đá, thì tiện lắm.

Qui vị nào muốn mua hay là muốn mướn xin hãy viết thơ hay là đến tại bổn-quán ở đường Lucien Mossard, n° 13 Saigon mà thương nghị.

NHÀ BÁN BỐ PHỤ TÙNG XE HƠI

COMPTOIR CHOLONNAISE

Đường Tổng-đốc-Phương, số 56, Cholon

Khai trương ngày 27 Oct. 1928

Bán đủ các đồ phụ tùng cho xe-hơi. Vỏ ruột hiệu : MICHELIN DẦU SẰNG DẦU NHỚT đủ hiệu

Chủ-nhơn là người Annam, chắc sẽ làm được vừa lòng các quí người về việc giá cả và sự tiếp rước.

Mong nhờ đồng-bào chiếu cố cho Bổn-hiệu xin hết lòng cảm tạ.

VAN-HÒA

N° 88, Rue de Gocông -:- CHOLON

KÍNH CÁO :

Hiệu VẠN-HÒA *nhuộm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ* CHOLON.

Vải đề nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-tỉnh hơn ba mươi năm nay ai cũng đều rõ biết.

Vải nhuộm đen dùng chẳng hề khi nào trổ, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bỏ như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tâm thứ vải đen đều đề nhãn hiệu : VẠN-HÒA, VẠN-XUÂN-LONG, NHƠN-HÒA *và* HIỆP-MẬU.

Bởi bổn-hiệu nhuộm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng dịp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu đặng mà thủ lợi cả cho chư qui khách mua lầm, tưởng là vải của bổn-hiệu. Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư-qui khách có mua vải của bổn hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu vải, cái hình chủ nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có cầu chứng tại tòa thương-mãi Saigon là :

1° — 3 con cá Kim Ngư 3 màu.
3° — 1 con cá Kim Ngư xanh.
5° — Vạn xuân Long xe lửa.
7° — Vạn xuân Long bướm bướm.
2° — 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
4° — Vạn Hòa con gà trống.
6° — Vạn Hòa chiếc tàu.
8° — Hiệp-Mậu con ngựa đua.

Téléphone : 702.

VẠN-HÒA Kính khái.

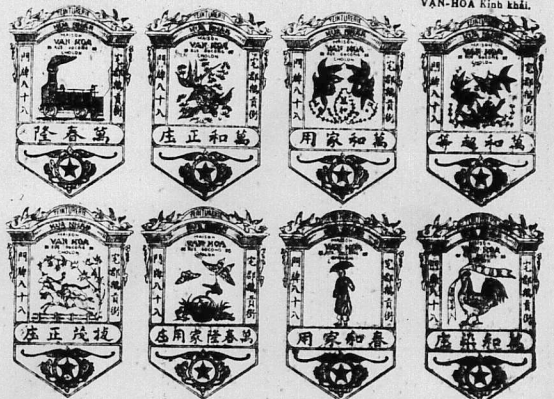

Institution « NGUYỄN-NGỌC »

(Ancien Pensionnat HUỲNH-VĂN-CHỢ entièrement réorganisé)

Avenue de la Marne.— CHOLON

Nguyên ông Huỳnh-văn-Chợ mắc nhiều việc, nên sang trường lại cho tôi. Kỳ tựu-trường nầy sẽ mở lớp như sau nầy :

Enseignement primaire... { *Cours Moyen* — 1re Année ; *Cours Supérieur.* — 2e Année, 3e Année, 4e Année }

Giáo-sư toàn là Tú-Tài, Cử-nhân đã có học bên Pháp và Giáo-sư xuất thân trường Hanoi.

Bổn trường lại dạy riêng Cours de Français cho những trẻ nào muốn sang qua Pháp học.

Ai muốn cho con cháu học thì xin gởi thơ trước ngày tựu trường là 1er AOUT 1929 đặng bổn trường sắp đặt trước.

NGÀY TỰU TRƯỜNG 1er AOUT 1929

Giá tiền trường :

		Học trong	Học ngoài
Enseignement primaire	Cours moyen	16$00	6$00
	Cours supérieur	18 00	7 00
	1re année	21 00	9 00
	2e année	22 00	10 00
	3e année	24 00	12 00
	4e année	26 00	14 00
Cours spécial de français		25 00	13 00

Gởi thơ đề :

Monsieur NGUYỄN-NGỌC-MỸ

Directeur de l'institution Nguyễn-Ngọc

(Ancien pensionnat Huỳnh-văn-Chợ)

Avenue de la Marne-CHOLON.

Chẳng thể nào hơi chưng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng rất Thơm nhơi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là đều có tiếng trong hoàn-cầu. Giá đã rẻ mà thấp lại được. Liệt vị hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

REFINED PETROLEUM

極清光火水 亞細亞公司 牌 魚 FISH GRAND

ASIATIC PETROLEUM COMPANY LIMITED

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng Cie France-Asiatique đều đã rõ biết dân có bán thứ dầu nầy.

Muốn bán một miếng đất ở tại làng Chí-hòa gần bên đất Thánh chà (đường trường dua đi lên, phía tay mặt)

Diện tích miếng đất ấy được một mẫu.

Ai muốn mua xin do nơi nhà số 208, Boulevard Bonard, Saigon.

Hai quyển sách mới

Tại nhà in UNION ở đường Lucien Mossard số 13, có để bán hai quyển sách rất có giá-trị của ông Luật-Khoa Tấn-sĩ Trần-văn-Liêu soạn bằng Pháp-văn.

1° — Luật Hương-hỏa về luật Việt-Nam.

2° — Luật-lệ sự hiếu-thảo đo luật Gia-Long và đời Lê.

Giá mỗi quyển : 2 $ 00

LỜI NÓI THẬT :

Xà-bong NGUYỄN-HỮU

TỐT MÀ GIÁ RẺ

DẤU "CRÉSYL" THIỆT

và sự hiệu nghiệm chắc chẳng đã thử theo cách bác học, thì có mới minh dân biết ?

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OAN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HAM

PHÒNG NGỪA BỊNH OAN THIỆT HỮU ÍCH KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG

(bịnh-nghiêm thạt, những là bịnh giác-rượi, thiên-thời, ta-tháp, đó dịch-lưu vậy.

trong xứ thuộc địa, để dùng qua rồi, vay nhà cửa khỏi đọa-ưu, để vậy trong đồng bạc, đều bao-lấy con khoẻ để qua.

mà trừ các vật thu độc, trong và muối mang, bề chết, giam mỗi ra khoe-nhiệm.

Có một miếng thư đầu "CRESYL-JEYES" đặng trọn trở hồi hôi hám ma thôi.

HÃY DÙNG CỐI ĐỪNG CHỊU để bịnh nơi thông, rồi nhà bịt. — CRESYL-JEYES

Hãy hút thuốc JOB

TẠI HÀNG ĐẠI-ÍCH

29, đại lộ Tổng-đốc-Phương à Cholon

Là hàng có danh trứ nhiều hiệu xe máy kiểu kiểm thời, xe đủ màu rất đẹp và bán đủ đồ phụ tùng xe máy giá phải chẳng và bổn-hiệu làm Đại-Lý hiệu đèn manchon *hiệu* Succès, *đủ kiểu dùng bằng dầu sáng sức sáng 150 bougies và hiệu đèn* Condé *treo và để bàn sức sáng 120 bougies dùng bằng dầu sáng. Xin chư qui vị lưu ý rất cảm ơn.*

Bán sỉ và bán lẻ.

Chủ-nhơn kính cáo.

Feuilleton N° 295

TIỂU-THUYẾT

THẤT HIỆP NGŨ NGHĨA

七俠五義

HỒI THỨ BẢY MƯƠI CHÍN

Giả làm công, đào sông gánh đất mướn ; Dọ phương hướng, treo cột bắt khỉ con.

(Tiếp theo)

Nguyên người nói với Tri-Hóa đó là người đầu-mục, tên là Vương-Đại ; nói như vậy rồi lại kêu Tri-Hóa mà hỏi rằng : « Nầy bạn, anh tên họ là chi ? »

Tri-Hóa nói : « Tôi họ Vương mà thứ hai, cho nên họ kêu tôi là Vương-Nhị ; còn anh, tên họ là chi ? »

Vương-Đại nói : « Tôi họ Vương tên Đại, anh một họ với tôi đó ; tôi nói thiệt với anh, vì hiện nay người ta đương vét sông Ngự-hà tại Từ-cầm-thành, mà tôi thấy cái tình cảnh của anh nghèo nàn như vậy thiệt tôi cũng là thương ; vậy thì anh hãy theo tôi, đi làm công vét sông với họ, một ngày là 3 bữa cơm, lại còn lãnh được 6 chục đồng tiền là khác nữa, làm ngày nào ăn tiền ngày nấy, anh chịu đi làm không ? »

Tri-Hóa chưa kịp nói chi, Bùi-Phước lại bước tới mà nói hớt rằng : « Căn chi là trả tiền hay không, miễn là có cơm cho con tôi nó ăn no đủ thì thôi. »

Vương-Đại nghe nói thì dạy lại nhìn sửng Bùi-Phước rồi hỏi Tri-Hóa rằng : « Ông già nầy là ai vậy ? »

Tri-Hóa nói : « Ấy là cha tôi đó »

Vương-Đại nói : « Tôi nói cho ông lão biết, Hoàng-thượng chẳng hề chịu bắt ai làm không đâu ; cho nên cái số 6 chục đồng tiền đó là của ngài ban cho mỗi người ; vậy nếu ông lão có bằng lòng thì để cho con ông đi làm với tôi. »

Tri-Hóa giả ý hỏi Bùi-Phước rằng : « Sao ? ý cha tính lẻ nào ? »

Bùi-Phước nói : « Ý con muốn đi làm thì đi với người ta, miễn là cho con được no bụng thì thôi ; còn cha với chú ở nhà đi xin người ta mà ăn cũng được. »

Vương-Đại nói : « Không hề chi đâu, ông lão hãy an lòng, bề gì ông lão cũng được no lòng, hễ con của ông lãnh được 6 chục đồng tiền đem về rồi ảnh mua đồ cho hai ông châu-ăn ăn, có sao đâu mà lo. »

Tri-Hóa nói : « Được đa, thôi, để cho con đi làm với họ.

Rồi đó Vương-Đại bèn dẫc Tri-Hóa theo, đi rất tới chỗ Từ-cầm thành. Chẳng mấy hồi đi đã đến nơi. Vương-Đại liền trao cho Tri-Hóa một cây thẻ và biên tên vào sổ công-dân ; điểm danh rồi, dẫc đến mé Ngự-hà, ai nấy đều lo ky cuốc cứ việc vét lành, Tri-Hóa cầm mai xắn đất, xắn được cục nào thì quăng lên cục nầy ; xắn cùng nhiều, mà quăng cũng xa hơn người ta hết thảy. Xắn lia xắn lịa không ai làm theo kịp ; nhưng kể đứng gần thấy vậy thì nói rằng : « Vương-Nhị, cách làm mướn không phải làm như vậy đâu ? »

Vương-Nhị (tức là Tri-Hóa) nói : « Vậy chớ làm làm sao ? »

Người ấy nói : « Lời tục có nói rằng : *Quan cần dân trả.* Mình làm đây là làm công việc cho Hoàng-gia, có ai hồi thúc gì mà làm lung dữ vậy ? Công việc nầy không phải một ngày một bữa mà rồi ; mình cứ thẳng thắng mà làm tới đâu hay đó, công việc của nhà-nước mà cứ chấm câu ăn tiền ; chớ làm quá như anh vậy, thì chịu đời sao nổi.

Vương-Nhị hỏi : « Làm cầm chừng vậy rồi họ cũng cho ăn cơm nữa sao ? »

Người ấy nói : « Chớ sao ! Hết thảy ai ai cũng vậy, chớ có ai mà làm quá như anh vậy bao giờ ? »

Vương-Nhị nói : « Nếu vậy thì tôi cứ huởn huởn mà làm thong thả. »

Một lát lại nghe Vương-Đại (Đầu-mục) kêu rằng : « Vương-Nhị, hãy lên mà ăn cơm với người ta, anh không nghe trống hay sao ? Tôi nói cho anh biết nghe hông, từ rày sắp lên, hễ nghe tiếng trống thì phải nghỉ đặng đi ăn cơm ; sau khi ăn cơm rồi, hễ nghe tiếng thanh-la thì phải đi làm, ngày nào cũng vậy mà bữa nào cũng vậy, anh phải nhớ da nghe hông. »

Vương-Nhị nói : « Tôi hiểu hết rồi. »

Vương-Đại liền dẫc Vương-nhị (tức là Tri-Hóa) đi đến chỗ ăn cơm, bảo đi lấy chén xúc cơm ăn no ; một ngày ba buổi, buổi nào cũng vậy.

Qua đến chiều tối, tàu buổi làm rồi Vương-Đại đứng tại Từ-cầm-môn, ăn danh điểm số từ người mà phát tiền, mỗi người đều lãnh một phần.

Tri-Hóa cũng lãnh một phần rồi mới trở về ; về đến chỗ huỳnh-đình-tử, lấy tiền ra trao cho Bùi-Phước mà nói rằng : « Cha hãy cất số tiền nầy, để mua chất mà ăn, ấy là tiền làm công ngày nay đó. »

(Mai tiếp),

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN — Tirage 2584 Exemplaires

Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN THÍC

13, Rue Lucien Mossard — SAIGON.

TIRAGE 3.000 EXEMPLAIRES

Le Gérant : LÂM-VĂN NGỌ

VIÊT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54, đường Pellerin. — SAIGON

Dây thép nói số 748 — Tên dây thép CRÉDITANA

— Nhận lãnh tiền gửi không hạng kỳ kêu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng bạc Đông-Pháp hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời 4 phần trăm (4%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gửi có kỳ hạn « TIẾT KIỆM » bằng bạc Đông-Pháp hay là *tiền quan Langsa*, sinh lời đặng 8 phần trăm (8%) mỗi năm. Số này để cho người tiền tặng. Rút ra khỏi phải cho hay trước và chờ đợi lâu. Gửi vô bao nhiêu cũng nhận.

— Nhận lãnh tiền gửi có hạng kỳ kêu là « *Depôts Fixes* » cho lời 6 phần trăm (6%) mỗi năm nếu gửi một năm trọn. Khi hữu sự xin rút ra trước hạng kỳ đặng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh 4 phần trăm (4%) mỗi năm, cũng như bạc gửi không hạng kỳ vậy.

— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gửi tiền qua Đại-Pháp theo tàu thư hay là bằng dây thép.

— Lãnh rả bạc thăng cho học sanh Annam đương du học bên Tây.

— Cho vay có người chắc chắn đường bảo lãnh và có đồ bảo chứng hiện tại tủ.

— Cho vay ở ngoài quốc về hàng hóa nhập cảng.

Công ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho qui đồng bào biết rõ về công việc nhà Ngân-hàng hay là bằng buôn.

Qui ông :

HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, Phó-hàm, ở Gò-công, *Danh-dự Hội-trưởng*.
TRẦN-TRINH-TRẠCH, Hội đồng Hội-nghị-tư, ở Bạc-liêu, *Chánh Hội-trưởng*.
NGUYỄN-VĂN-CỦA, Chủ nhà-in, *Phó Hội-trưởng*.
NGUYỄN-TẤN-VĂN, Nghiệp-chủ, ở Saigon *Quản-lý Hành-sự*.

HÃNG MOREL VÀ CÔNG-TY

KỸ NGHIỆP CHO HÀNG

ÉTABLISSEMENTS INDUSTRIELS DE SAIGON

1, *Rue d'Ayot.* — SAIGON

Hãng làm gạch bông và gạch bằng xi-măn cẩn đá cẩm thạch đủ thứ mau xinh đẹp và chắc vô cùng.

Nội Đông-Pháp duy có một hãng nầy biết cách làm gạch theo kiểu cách kiểm-thời và máy móc làm gạch cũng đều là đồ tân chế.

NHÃN HIỆU NÀY LÀ DẤU RIÊNG CỦA BỔN-HÀNG

QUẢC — HÓA

Manufacture de Tabacs

NAM-KỲ TRUNG-HUỆ YÊN-THẢO CÔNG-TY

244-226, quai de Belgique — SAIGON

Kính thỉnh đồng-bào ngươi Nam minh quan cố. Bổn hàng tạo chế yên thảo tại đây, nguyên liệu và nhơn công đều do trong bổn quốc, nên mấy thứ thuốc nầy cho là nội hóa. Xin các ngài hạ cố cho chúng tôi tấn bộ chứng nào thì bổ ích cho quốc hương mình chứng nấy.

Nam sử tập yếu

Chuyện lạ

(Tiếp theo)

Nghệ an

Tại huyện Nghi-xuân thuộc Tỉnh Nghệ-an, có ông Thầy Địa-lý thiết giỏi, gọi là Tăng Tả-ao-Sự. Ông ta hồi nhỏ nghèo cùng, phải làm mướn nuôi mẹ, có Bác-khách coi tướng cho ông mà rằng: trẻ nầy mắt có trông vòng, nên học nghề thuốc, ông ta nghe nói để ý, chưa biết học nghề thuốc nói ai, nhân dịp Bà mẹ đau mắt bị lở, lương-y điều trị không được, ông theo Thương-khách qua Tàu học nghề làm Thuốc. (Thước bắc) đã trót ba năm, sau khi học thuốc thành nghề, ông cứu bịnh đau mắt cho một Thầy Địa-lý. (Thầy-địa-lý Tàu) Thầy kia hết bịnh cảm tạ, bèn truyền phép Địa-lý cho ông. Ông ta học Địa-lý một năm, coi bộ thông thái hết bực. Thầy kia biết ông học giỏi, bèn dâng phép thử nghiệm mà coi, ngày nọ. Thầy Địa-lý đề cái làm một cái gò, giả làm nói sáng cây cổ đủ thứ, bèn giấu trăm đồng tiền dưới gò cái ấy, cử đề gần mái chỗ mấy đồng tiền, giấu tiền xong, thời đem cho ông Tả-ao một trăm cái-dinh, khiến điểm huyệt mà cắm trăm cái dinh vào trăm đồng tiền cho trúng, (trúng lỗ đồng tiền) ông Tả-ao cắm dinh từ chỗ, trúng chín mươi chín đồng tiền, chỉ một cái dinh sái đi, không trúng đồng tiền chỗ đó, Thầy Địa-lý gặc đầu khen giỏi, biểu ông Tả-ao trở về nước Annam, khi ông ra về, Thầy Địa-lý lại căn dặn một lời rằng: kinh quá Hàng-Sơn, chớ ngước mặt ngó lên đỉnh núi. Ông Tả-ao nghe nói hiểu ý, cứ đề dạ lâm thinh, đoạn ông ta về nhà, thấy Bà mẹ còn bịnh đau mắt, ông liền hốt thuốc cứu bịnh, thời Bà mẹ mắt sáng như thường, sau ông lên đỉnh núi Hàng-Sơn. Xem có một huyệt mà thiệt tốt, (mà phải Bế-dương) ông lên đi tăng mồ Tiên-nhơn tại đó, chẳng dám lé chuyện nói ai, đoạn ông sanh đặng một đứa con trai, cái bộ khôi ngô hết bực, (mà phát qui tử,) buổi ấy, người nước Tàu (đời Minh) xem Thiên-văn chiêm nghiệm, mặt tấu với Vua Tàu mà rằng: các vị-sao trên trời, đến xây mặt chầu hầu về hướng Nam hết, biết chắc nước Annam đắc địa, là được chỗ đất phát Đế-vương rồi. Vua Tàu liền ho chiếu-chỉ mà rằng: kể Địa-Sư nào, dạy phép Địa-lý hay là xem tăng-địa cho người Annam, thời phải lập kế phá hư chỗ kết-địa ấy. Nếu Địa-sư không vâng lời chiếu-chỉ, thời bị giết cả họ chẳng tha, Thầy Địa-lý kia (Thầy Địa-lý dạy ông Tả-ao) thấy chiếu-chỉ thất kinh, biết ông Tả-ao đã kiếm được kết-địa. Thầy kia bèn khiến con qua nước nam do hồi, thời ông Tả-ao nói thiệt sự minh, người con Thầy kia lập kế sẩn rồi, lén đi tăng mồ Tiên-nhơn của Tả-ao chỗ khác, lại đặ đồ một cách ngon ngọt, lấu dắc đứa con trai của Tả-ao về Tàu, đến khi bà mẹ ông Tả-ao qua đó, ông đã trách tăng-địa tại Hải-đảo, rồi bị giả ta sống lớn, làm cho đi cầu trễ giờ, ông ta biết sự bất tường, cứ than thở mà nói: chỗ tăng-địa nầy là long-khẩu huyệt, (huyệt miệng rồng) nằm trăm năm khai khẩu một lần, khi khai khẩu chỉ có một giờ, hoặc một giờ rưỡi, nay ta trễ giờ quá, thời táng mồ mả không trúng Long-khẩu rồi, bởi vì số mạng tại trời, khiến ra sự chẳng lành như thế, từ đó về sau, ông Tả-không lo bề sản-nghiệp, ông chưa du xứ lạ nơi khác, làm Thầy-Địa có danh, sau ông chết chỉ có hai trẻ gái còn thơ, chớ không có con trai kế hậu, (con trai ông qua Tàu bị chết).

Hồi trước ông ta ở nhà vô sự, có coi được một chỗ sanh phần của ông, địa cuộc nầy như một con chó dưới bầy đề, gọi bằng « khởi khuyển trục quần dương cách » kể an táng ba ngày lại đó, thời từ nhơn hóa ra địa-tiện, khi ông ở tại Trung-đô trở về, vì trong mình có bịnh, ông có đắc một tên Đệ-tử đi theo hộ bịnh, và trối lại việc nhà cửa ông, chẳng để về tới nửa đường, tên Đệ-tử bị bịnh chết trước, ông về đến nhà bịnh nặng, khiến Gia nhơn khiên (võng) ông tới chỗ sanh phần, thế mà bịnh gấp đường xa, ông biết đi không tới chỗ, cực chẳng đã ông phải chỉ một chỗ táng dọc bên đường cái, bảo mấy tên gia-nhơn mà rằng: ta xem cuộc đất nầy, gọi bằng « Huyệt thực địa » an táng lại đây, thời có người cùng tử, ta được huyệt thực muốn đời, đây bên điểm huyệt và chỉ bảy phương hướng đề sang, liền để ông hồn lìa khỏi xác, có đồ lần liệm đem theo đã sẵn, gia nhơn táng ông tại gò đất bên đường, sau ông hóa làm Phác-thần, nhơn dân lập miếu cúng tế, ông táng được chỗ đất huyệt thực, thiệt như câu nói chẳng lầm.

TRẦN-TRỌNG-HAI

Mandiep

Giờ tắm hầu kề. Bể vàng nắng chang chang :
Cuộc vui chơi nơi bãi bể. Thoàn bườm lướt ngoài khơi

NGƯỜI CÂM KẺ BẢI HẠT

Dường ấy thì BIẾT VÀO CẢNH LỊCH TRẢI QUA, há chẳng nên mượn máy « KODAK » chụp lấy dấu tích !

Hãy đến lựa mua mua máy chụp hình hiệu « KODAK » nơi chỗ làm Đại lý.

PHARMACIE PRINCIPALE

Ở ngang nhà hát tây — SAIGON.

Vui lòng đem đồ các kiểu ra cho chư tôn chọn lựa.

Thuốc PEPTO-KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Là vị thuốc rất Đại bổ không thứ nào bì kịp, chế riêng cho mấy người nào ăn cơm không ngon, ngủ không dặng yên giấc, hay là mệt nhọc vì làm công chuyện nhiều.

Thật là một thứ rượu mùi vị rất ngon ngọt.

Mỗi khi dùng cơm có uống một ly nhỏ thứ rượu nầy thì mau phục sức mạnh lại.

Có gởi bán tại các nhà thuốc.

Xin xem cho kỹ cái hiệu

Laboratoires Maurice ROBIN, 13, Rue de Poissy, PARIS

và đừng chịu thứ nào khác hết.

MUỐN BÁN VỊ PHẢI VỀ TÂY

Một cái xe hơi hiệu **Fiat**, *còn mới, 15 mã-lực.— 7 chỗ ngồi.— 5 cái bánh xe hiệu Good-Year cập tốt cả.— Ruột hiệu Ballon, có máy làm cho chạy ít dầu.— Đồ đồng đủ tùng, số trên 8.000. Do nơi Bổn-quán hỏi thăm.*

NƠI HÓA

Tại tiệm tôi có bán :

Gạo trắng, trà Huế, Lái-thiêu, nước mắm Liên-Thành, nước mắm hòn Phú-quốc, (mỗi tính 4$70 ve litre 0$70 về nhỏ 0$20) thuốc rượu Thiên-thọ rất hiển hiệu, dầu Cù-la, Bột Long-xuyên, Savon Hà-vlah, bánh Quốc-Nữ, mức gừng văn văn...

Xin mời qui ông, qui bà đến mua giúp, ắc được toại lòng. Có người đem đến nhà.

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG
96, rue Lagrandière
Téléphone 656.

DÂY BĂNG

Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (*écharpes*) cho viên-quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các qui ngài nào có cần dùng thì viết thư liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá. Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết.

Nên chấm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union.
NGUYỄN-VĂN-CỦA
43, rue Lucien Mossard.
SAIGON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông Tỉnh-thành — Đường Đại-Tân
Tiệm ngành ở tại Nam-kỳ Cholon, đường Canton — Môn bài 47, và ở tại Namvang (PNOMPENH) — Đường Prairie số 96

Nhị-Thiên-Đường Bổ Phế Thánh dược thủy

Thuốc bổ phế thánh dược thủy rất nên ông nghiệm, như thần, danh vang lẫy lừng trong ngoài đều biết, các chứng ho đàm, đến ít hết, không sai, tánh thuốc chẳng hàng chẳng tào đã cứu khỏi nhiều người, thật là một thứ thuốc hay thượng hạng độc nhất vô nhị.

Chủ trị những bịnh như sau nầy: Thương phong (cảm gió) sanh ra ho hen, tâm nhiệt nhi sáng, lại huyết ho lao ho tổn, con nít bị phong hàng, hơi thở rang nầy, phổi sanh lao thuết, tỉ-tiếng, hơi thở, các hàng hoặc lớn trẻ bình ho, cả thảy các chứng bình đo dùng đến thuốc nầy thì đặng an nhiên vô sự mạnh mẽ như thường, ăn ngon ngủ ngon rõ ràn gie một thứ thuốc hay là thường, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư tôn trưởng có lòng ha cố mua dùng, xin hãy nhớ lưu tâm nhìn kỹ nhãn hiệu ông Phật mập của hồ-đường có nhu chứng nơi lóa kẻo lầm thứ giả ưng bào thêm hại. Bởi lẽ nầy có kể vì tham tâm chế thuốc bậu ba, ngoài tam hộp ve, lon, nhãn đăng hịch của bổn đường đem đi bán khắp tỉnh khắp lăng mà gạt thiên hạ.

Cách dùng : Trước khi dùng thuốc phải lắc cái ve cho thuốc trộn đều, mỗi ngày uống bốn lần, người lớn mỗi lần 1 muỗn soupe 3 giờ đồng hồ uống 1 lần, như bịnh giảm thì thuốc cũng phải giảm, con rít từ 1 tới 2 tuổi cho uống 10 giọt từ 2 tuổi đến 6 tuổi uống 15 giọt, từ 6 tuổi đến 11 tuổi 20 giọt từ 11 tuổi đến 16 tuổi uống nửa muỗn café như chứng bịnh chưa dứt thì cứ uống hoài đến hết bịnh thì thôi, đừng có một bữa uống rồi một bữa nghỉ hóa ra trễ nãy xin kiến hiệu thuốc.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 0$80
Mỗi ve nhỏ giá là 0 40

Hội nặc danh từ bổn 200 ngàn đồng bạc

56, đường Pellerin. SAIGON

Dây thép đề tắc: Assurana

Máy nói số: 748

CÁC ÔNG CHỦ XE-HƠI ANNAM NÊN BẢO KÊ XE MÌNH CHO CÔNG-TY BẢO HIỂM XE HƠI ANNAM

(Cie Annamite d'Assurance Automobiles)

Các ngài — Muốn hỏi thêm điều chi xin mời lại nơi Hội sở, số 56 đường Pellerin số 56

Một người kép với một cô đào trứ danh ở Nam-kỳ là HAI THẮNG và cô NĂM NHỎ hát lần thứ nhứt vào đĩa

VICTOR

Hãy hỏi cuốn Mục-lục tại hàng

Indochine Films et cinémas — SAIGON

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Là thuốc bổ mỹ-tửu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do **Mật uế** và **Đờm dãi** sinh ra, nghĩa là các bệnh ở Gan, ở Dạ giày (bao tử) ở ruột, ở tim, các bệnh đọng huyết, bệnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Phải nhận kỹ tên ký

G. ROCHER, Bào-chế chuyên-môn

PARIS, 32, Rue de Grenelle

Bán ở các hiệu thuốc

YATRÈNE 105

Thuốc trị bịnh kiết.

Bào chế riêng cho trong miền nóng nực dùng là một thứ thuốc rất thần hiệu mà lại hay hơn các thứ khác.

Sức thuốc nầy uống nó thì thấy mau hết hẳng hòi.

Độc quyền trong cõi Đông-pháp

Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE.

Ở ngang nhà hát tây Saigon.

HỎI CÁC NÔNG-GIA

Nhớ cho kỹ đều nầy thì sẽ mau làm giàu

Kể từ ngày nay tôi làm Đại-lý cho Tân-công-ty Phân-tro-tây ở Bắc-kỳ trong bốn hạt: Cholon, Mytho, Giadinh, Gocông và có trữ bán Phân tro tây (Phosphate de chaux) tại Kho-chánh của tôi ở đường Cambodge số 40, Cholon, gần Cầu Ba Ngọ và các Kho-ngành trong mấy hạt trên đây. Tôi có sắp đặt mỗi chỗ thì từ trong mấy hạt, Mỗi Kho-ngành trữ phân đáng cho người mua tiện bề mua một thứ Phân-tro tốt, không có bị ai trộn, gạt mình và tôi định bán một giá mà thôi.

NẾU CÁC NÔNG-GIA MUỐN:

Có mạ mạnh tốt, có mà chịu hạn nắng nổi, nhu gặt được nhiều lúa, có lúa cho nặng cân, đều hột, coi tốt đẹp và bán được giá cao, có rơm tốt và nuôi trâu bò mau mập càng tăng trĩu các thứ mía, thuốc, khoai củ, đậu phộng, dưa hấu, các thứ rau đậu, dừa, cau, cao-su đăng thạnh, mận thì hãy nhớ mua và bỏ Phân-tro tây nầy thì chắc đăng mùa màng vì phân nầy phần nhiều các Nông-gia đã dùng rồi và chịu chắc thiệt tốt, tuy thượng hạng mà giá cũng rẻ hơn các thứ khác.

Tôi có bán bốn thứ Phân-tro-tây sau đây:

1° Thứ 15/17 có Vôi và Dương-long-hoàn giá mỗi bao 50 kg.. : 2$10
2° Thứ 19/21 có Vôi và Dương-long-hoàn giá mỗi bao 50 kg.. 2 35
3° Thứ K có Vôi, Dương-long-hoàn, Dâm-sa, giá mỗi bao 50 kg. 3 20
4° Thứ KA có Vôi, Dương-long-hoàn, Dâm-sa, Đạm-chất giá mỗi bao 50 kg. 3 55

Bốn thứ phân nầy nhà Bảo-đặt cảo Hãng có chế ra hạp với các thứ ruộng (mỗi mẫu bỏ từ 5 tới 10 bao) Phân KA để dùng bỏ mía, thuốc, khoai cũng các thứ sản-vật khác đã nói trên đây.

XIN KIẾM MẤY CHỖ CÓ BẢN NẦY HỎI MÀ MUA:

TRƯƠNG-VĂN-BỀN

Nghị-viên Quản-hạt

Nghị-viên Phòng THƯƠNG MẠI và CANH-NÔNG

40, Quai du CAMBODGE, 40

CHOLON

TẨY SẠCH UẾ TRƯỢC

giết chết cả loại côn trùng và vi trùng độc ác

GIÁ RẺ MÀ LẠI TỐT HƠN CÁC THỨ KHÁC

Giá mỗi thùng nhỏ là: 0$50

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NẦY

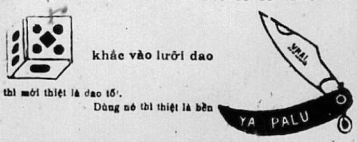

khắc vào lưỡi dao

thì mới thiệt là dao tốt.

Dùng nó thì thiệt là bền

PACHOD Frères & Cie. — Lyon

Đại-lý nội cõi Đông-pháp

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

Hãng ngành ở: Saigon, Pnompenh. Haiphong, Hanoi, Namdinh, Benthuy, Thaibinh, Yunnanfou. Tourane, Hue, Quinhơn, Nhatrang, Donghoi, Thuxa.

VIN TONIQUE & RE-NUTRITIF

Du Docteur **RIF**

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIF *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt càng là tuyệt kiệt tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều nên dùng rất. Nhưng kẻ ít hơi cao khí lực suy giảm nên thừa ngày xuân đã thôn mộn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt dậy cốt lão thành đồng, mặt mày tươi tỉnh như trẻ, lại mảng hơn xưa

Con con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần hễ rót a rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

THUỐC HIỆU:

Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông Lương y HENDERSON có chế một thứ thuốc hiệu là Đông phương Thiên-trước Santal Citrin tinh

Trong tờ « TIMES BÁO » tháng Juin năm 1866 trương thứ 571, ông Lương y ấy có đăng một một bài Biên thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc COPAHU và CUBÈBE uống nó vô hết mà mùi thơm tho, dầu uống bao nhiêu cũng không phải tỉ uống nó rồi cái mùi nước đái phải khác xa và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm.

Thứ thuốc SALOL các Y viện đều dùng nó đã đặng 25 năm nay, uống nó vào thì lợi-thấy, bổ-thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhất vị SALOL vào trong SANTAL tinh, làm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trị lâu đường cũng là bổ đường kỉ trai tráng.

Thuốc nầy để uống lâm, bỏ vào bụng rồi thì mau thâu.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống từ tám bước cho tới mười bước thì chắc lành bịnh lậu, bất kỳ lâu mới gì phải uống rão.

Tại tiệm thuốc Pharmacie Principale của ông L. SOLIRÈNE, là bào-sĩ Cố-nhơn và nhứt hạng bào chế y sanh ngang nhà hát Tây, Saigon có bán.